

Belfizetési ár: Egész évre 10 kor. — fél. Fél évre 5 kor. — Ngyedővre 2 kor. 50 fill. Egyes szám 20 fill. HIRDETÉSEK 5 hásábos petisborban 14, másodsor 13, a minden további sorért 10 fill. NYILTTÉRBEEN petit soroként 20 fillért véte- nek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szerelmi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címezten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők. Bérmentetlen levelek nem fogad- tának el. Kéziratok visszaznem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagy-kanizsai kisednevelő egyesület,” a „nagy-kanizsai tanítói járáskör,” a „nagy-kanizsai keresztyén jótékony nőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külviszalmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Sok a proletár . . .

— A beiratások alkalmából. —

Nagykanizsa, 1902. szeptember 6.

Ujra és újra felhangzik az a panasz: sok a proletár . . .

Sehol a világon nincs annyi ur, mint nálunk, annyi diplomás éhez, annyi adóság csináló doktor, aki mind várja a klienst, a beteget, a hivatalt, a sült galambot.

És mivel a száj sok, a sült galamb pedig kevés, egyre szaporodik az el- keseredett urak, az önmagukkal meg- hasonlottak száma.

Mert ezek az állás és kliens nél- küli urak elől el van zárva a munka mindenért vigaszt adó, mindenért kárpótoló áldása. Illetőleg ők maguk zárják el maguk elől. Ők csak olyan munkára vállalkoznak, amire a diploma képesíti őket, az olyan, amelyhez csak egészség, erős kéz, kitartás és szorgalom kell: derogál nekik. Mert ők latinul és görögül tanultak, mert ők urak. Hísz azért jártak gimnáziumba, hogy urak legyenek és az ur akkor is ur. ha nincs miből megélni, ha éhezik és nyomorog, ha csak a leg- nagyobb találmányokkal és ötletes- séggel a különféle kölcsön-kérések legválszatosabb kombinálásával tud megszerezni annyit, amennyi a külső szin megóvásához okvetlenül szükséges. Nincs annyi bátorsága, hogy szembe szálljon a társadalmi előítélettel és az egykori, de zöldágra vergődött iskolatársak szármalás mosolyával.

Mert ne állassunk magunkat. Társadalmunk hipokrita. Nem győzi hangoz- tatni a munka dicő voltát hirdető frázisokat, de elhallgatja azt, hogy a munkán tulajdonképpen csak olyat ért, mely fehéren hagyja a kezét.

Persze, mert a társadalom is görögül és latinul tanult, vagy legalább tanít- tatja az utódait.

És amíg panaszkodik, hogy sok a proletár, addig nyakra-főre építeti a miniszterrel a gimnáziumokat. Majd ha aztán nem lesz munkás kéz és az urak éhesek lesznek, leg- feljebb egymást eszik meg. Mária majd- nem türelmetlen a diplomák konkur- renciája. A sok pergament bíró ur máris ferde szemmel néz egymásra és nem ritkán hallat olyan hangokat, melyek nagyon emlékeztetnek az éhes fenevadak fogsattogatására.

Uraik, sokan vagytok! Uraik gondol- játok meg, hogy jobb kéréses tenyerrel, lágy, fehér kenyeret keresni, mint a fehér tenyeret kölcsönért nyújtogatni. Uraik, ne rohanjatok gyermekeitekkel olyan megremült ábrázattal a gimnáziumok felé, rettegve attól az eshető- ségtől, hogy nincs több hely! Bár ne volna sok, nagyon sok gyerek számára. Ki tudja mennyi keserű családdától menekülnének meg . . .

És gondoljátok meg urak, kik gyermekeiből is minden áron urak akartok nevelni, hogy nem a doktori cím teszi az igazi urat. Gondoljátok meg, hogy az aranybányáknak nem a diploma a legtöbb ércet kiverő csák- nya. Mérhetetlen kincseket rejt az áldott magyar föld magába és ezek- nek kiaknázásához más tudás kell, mint amit a görög és latin nyelvnek studiuma nyújt . . .

Gondoljátok meg, hogy nincs ország, melyet ipari célokra jobban kilehetne használni, mint édes magyar hazánkat és nincs ország, mely e tekintetben kevésbé ismerné en-becsét, mint a miénk.

Persze, mert a görög és latin nem adja meg a kellő felvilágosítást . . . Ne gimnáziumok, hanem minél több ipariskola felállítására kényszerít- sétek a minisztert.

A realiskoláról se feledeztek meg, melyek a különböző műszaki pályákra készítik el, a realiskolá- ról, melyek a klasszikus nyelvek helyett, a moderuekre helyezve a fősúlyt, már ezáltal is közelebb hozzák a növendékeiket a gyakorlati élet szük- ségleteihez. Ha azonban kitűnnek közbe, hogy tehetségek inkább a humanitárákhoz vonzza őket, akkor sem vesztettek semmit, mert az ötödik osztálytól kezdve a realiskola is tanít már latint . . .

És a realiskolát végzett, de latinul is tudó ifjunak az a nagy előnye van, hogy realis ismeretei folytán nemcsak szárnya van röplésre, ha- nem erős lába is a járásra. És az élet nemcsak röplésből áll, hanem keserves járásból is, még pedig olyan talajon, mely rémítően görögnyös és csakhamar kifárasztja azt, kinek lába nincs hozzá edzve a kemény munkához.

Latin és realiskola! Ezt nem is tudtuk, mondják ren- desen a szülők kiket felvilágosítan- nak . . .

És ez a baj! Kell, hogy tudják. Fel kell őket világsítani.

És legyen a realiskola még réa- lisabb!

Hozzassék közelebb az ipariskolához. Helyeztessék benne nagyobb súly a gyakorlati ismeretek elsajátítására, a kézi ügyesség fejlesztésére. Ne álljanak végzett növendékei tehetetlenül, ha

egy szegnek beveréséről, a legprimitív- tereb technikai, vagy mechanikai munka elvégzéséről van szó.

Ilyen irányban molesztálja a közön- ség a minisztert, a helyett, hogy szakadatlanul új gimnáziumok fel- állítására kényszeríti. Ur van már elég, most már a művelt, intelligens munkásokra volna szükség. Férfiakra, akik nemcsak az ország kincseinek elprédálásához, hanem garapatársához is értenek!

A tétlenségtől fehér kezek tulon- tult nagy számban villognak már felénk, itt az ideje, hogy erős, kéréses tenyerűek tartsák az egyhangu- látványt.

Kimivelt lélek — és erős, kéréses kéz olyan szövetség, melyből csak áldás és áldás fakad úgy az egyesekre, mint a közösségre . . .

A haladás zászlója az a bizonyos zászló, melyet a vezérekkekből, pohár- közsöntőkből és más egyéb frázisok- ból már az unalomig ismerünk . . . De hinni csak akkor hiszünk majd benne, ha ilyen erős, de művelt lelkek dirigálta kezek fogják lobogtatni.

Nem volna talán egészen felesleges, ha a szülők is gondolkodnának kissé ilyesmikről a beiratások alkalmával és nem rohannának olyan észvesztetten a gimnáziumok felé, az urak és prole- tárok túltöltött előkészítő-iskolája felé.

Az utvesztő.

Tisztviselők fizetésrendezése.

Egy mese szerint hazánkban egy ma- gyar mágósnak volt egy óriási kertje bozóttal, bokrokkal és össze-vissza vezető utakkal. Aki ebbe a kertbe bejutott, nem tudott kitalálni belőle. Mikor a tatárok betörték, az uraság ide rejtette el az

egész helyeséget, a tatárok ide is követtek a népet, de a kertben sokan beutakod- tak és éhen haltak, aki kimelekült rémülten szaladt el onnét. Ezt a rejtélyes parkot a nép utvesztőnek nevezte. Ilyen utvesztő náttuk jelenleg a városi tiszt- viselők fizetésrendezése. Bonyo- dalmas utrészketek még zavarosabbá teszik, újakat csinálnak, évről-évre nagy- oltják, hogy mire jönnék a tatárok, el lehessen tervedni benne. De kik azok a tatárok. Talán a tisztviselők. Igaz. Ők fognak ebbe az utvesztőbe belekeveredni és éhen halni, aki pedig kimenekül, tatár- módra szalad ismét. A hasonlat még- sem helyes. Fordítva áll a dolog. A tatár ismerik az utvesztőt, a tisztviselők nem. Így tehát könnyen el lehet velük bántni. Oh te titkos kert, de sok ember nem ismeri az utadat, az okos meg- bolondul fölök, a bolond . . . meg bolondabb lesz, ha foglalkozik vele.

Volt. Egyszer volt, hol nem volt, az óperenciás tengeren és a kiskanizsai homokbuckákon is túl, messze keleten egy poros város közpalfájának nagy- termében egy milleniumi esztendő május havának 27. napján volt egy diszköz- gyűlés. Itt sok úrvös dolog között el- határozták, hogy a tisztviselő néven emlegetett ukjori rabzolgákat is föl fogják szabadítani a nyomor uralma alól. Megpróbálták, — azaz akarták — de nem engedték a gonosz istenek. Ezek a gonosz szellemek a Back korszakban növekedtek gombamódra a semmiből.

Bocánat. Egész mesét mondok. Rosszul kezdem, de igérem, hogy jól folytatom. Az emlegett közgyűlésen minden egyes képviselő aláírta az ülési jegyzőkönyvet, ezzel a tettel az egész testület és külön- külön egyes tagok is kötelezték magukat az Unnepélyis ígért bevitására. Az aláírás egyenlő a becsületszóval. A becsületszóval megerősített, sőt még a puszta ígért bevitását is megköveteljük minden tisztességes embertől. Egy erkölcsi testülettel szemben pedig mindenképp fokozott mértékben várja az ígért be- vitását. A be nem tartott ígért, ámitás, a folytonos ámitás pedig csalás. Aki ígért, de nem ad, beszél és nem tesz, szőszátjár feleség. Legyen szabad remé- lés.

TÁRCZA.

Megváltás.

— A „Zalai Közlöny” tárcája. —
— Írtá: René Maizeroy. —
Magas fenyők között, amelyeket mintha hóler kezesevarat volna ki s helyezett volna ide, a lomha, sötét felhőbolygók alá, átcsalisan néha — csak miként az árnyék — egy régi kastély omladozó tornya, a mellette elterülő rónássig, melynek virágos bogáncsai között nyíjjak köh- rölnek és messzebb, a tengerbe meredő vörös gránitgyógyók, melyet a tajakéző hullámok ostromolnak. A láthatáron vitorla nem mutatkoz, a smaragdszínű vizen ringó habfodor olyan, mint egy halotti szendvél, a fel- s almerülő hullámok játéka pedig a meg-megjelenő s tovaltú kisérteket juttatja eszünkbe. Madárdal nem zavarja itt az erdő s a róna méla eszöndjét; amott az elhagyott, fővenyes partra kidobott korhadt, mohelepő hajó- roncsok a vidéknek képét mintha még komorabbá festenek . . .
— Igen, — folytatja Le-Harnoy, az utításra, a kastély felé mutatva — ide menekültek Pleumeur marquis és Gorlay a mi régi jó barátaink, hogy távol a világi zajtól együtt szenvedjenek s együtt várják a megváltó halált, mely . . .
Szavába vágtam: — Hogyan? Hiszen az nyílt titok, hogy a szegény marquisné . . .
— Benső viszonyban volt a császárral, skinek ugyan melyik asszony tudott volna ellenállni?!

— Akkor hát nem érttem. — Nem ön az egyedüli. A hőstetteket érteni nem, csak bámulni tudjuk. É szen- vedélyes szíj, a meghatóan gyötrelmes szem- relmi viszony mását én soha sem ismertem. — Nos Pleumeur nem látszó derek- kabunk, mint ismerőseink bármelyike és ami Gorlayt illeti . . .
— Ne feledje, hogy a válságos helye- zetek átalakítják és nemesséik a kedélyeket. Különbö halgassa meg történetüket. — É szavakkal puskákat egy fatörzshöz támasztotta, letelepedett mellette egy mohos köre, pipára gyújtott és folytatta: — Nem tulok, a legkisebb részletokig egy mondom el, ahogy megtörtént. Talán emlékszik még arra, hogy a marquisné is szerepelt ama jótékonyági bazárban, mely rövid pár perc alatt felgyúlt, mint a kátrányos fálya és hogy a tolokjódás- ban, a zürvaraban a szélől korbólásolt bor- zalmas lángok elől ő sem bírt menekülni. — Hogyne emlékezünk! Hiszen az elsők között voltam, kik segítettek fel- kutatni az utolsó holtesteket s a közöttk szeláradó undorító bűz még sokáig üdö- zött. A szerencsétlen is ott fektett a földön. Merveven kinyitott kezei segítséget lát- száltak eszeni, arát a szűrkastestestort karmolhatta össze, — de felső teste — esodálatos módon — épen maradt, a lángok mintha nem hatolhattak volna fel a lengo, foszlányokra tépett ruhaderék- kő. Rögtön felismertük, Sounières, ki ha jól tudom, a nőnek unokabátyja volt, vállál- kozott rá, hogy tudja a férjjele a gyászos esetet. — Pleumeur Dinardban időzött, ahol egyik versenylovát lovagoltatta be, mikor

a sürgöny megérkezett. Elképzelheti kétségbeesést! Mert nem volt ő az a föltételes ember, akinek legutóbban tar- tották, az a böles, ki szemet lnyok sok oly dolog fölött, amelyet látni csak bántó, aki könnyen beleyngszik a változ- hatatlaluba, könnyen vigasztalódik és aki rendelése háznuk közt a legboldogabb. — Nem, Pleumeur szerette nejét. Szerette ugyanazzal a gyöngérséggel, ugyanazzal az ószinte bizalommal, mint eljegyzésük napján. A csillagokat szó nélkül lábatok- rakta volna és bizonyára égbekiháló- igazságtalansággal vádolta volna önmagát, a gyauu, vagy kétkedés puszta gondolá- tura is. — Esküdni mernek, hogy ez odaadó szeretettel neje viszonzotta, hogy a szivök legjobbjának egyik felo Pleumeur birtokában volt. A másik fole? — A másik felét annak adta, ki a kisértesék ama rendő, gyönyörteljes pereek egyikében — lézas kézzorítások, csókok, ölelések, szem- relmes süttóságok fejeveirelyejeztte őt. — É s mintha a marquisné szemlelegett meg volna előtte, réveteg szemmel nézett maga elő, miközben halk hangon ismételte: — Szép volt az az asszony, eszontóban szép. — Nem olyan báb, mint a többi, kik teljesen hasonlók egymáshoz, egyforma a társalgásuk, a mosolyuk, kacérkodásuk; kikre aligha vetünk figyet, ha ruhás, vagy zöldséges kosarat hordoz- nának, kik selyemben, bársonyban pává- kodnak, — de akiknek kezük — bár gyűrűk és karcsattóktól esillogó — sejteti velünk kétes eredetüket. — Oh, a marquisné nem ilyen volt! Finom metszésű, erőlyes arcóle méltóságlyes,

királynői, istennői kifejezést kölcsönzött arcának. Homloka sima volt és fehér, mint egy mély kut márványperemje, — s a kut — a szemel: ábrándozók, epedők, melyekből a nyári éj ezernyi csillaga tükrözödött vissza. — É s szája! — Az úde, ifjuságotl duzzadó eszereny- piross szája, mely mögül parányi egy- fogak esillogtak elő — Keszes, ringó, harmonikus ujjal járása, lágy, mely behelzőle zene: a hangja. Valami varáz- slatos kollom ömlött el egész lényém, ami ellenállhatatlanul bőkörébe vonzott. — De hiszen ön áradók, mint a szerelmesek. — Nem úgyelt szavamra — folytatta: — Pár nappal a szerencsétlenség után Pleumeur, neyének egy arcképt koresvny egy esomé, selyemszálgallal leköttöt levélre akadt. Az elsők kétségbeesetten kérték, könyörögtek, koldulták a szerelom alamis- náját, a többi a teljesülés mámoros, szan- vedélyes gyözelmi éneke volt. Pleumeur feljárdul a dűhölt, féjdalomtól s miként a vipera fejt — úgy taposta lábával az összelépet leveleket. Azután rohant a eszábított. Gorlaye inassa hasztalan ipar- kodott őt feltartóztatni Pleumeur izmos karjával utat tört magának. Alkonyodott. A szálonra bizonytalan félhomály borult. A féjdalomtól megtörtén, arcát kezebe rejtve, úgy zokogott Gorlaye a pamlogon, mint a megkorhácsolt gyermek. A fejt nem emelte föl, még csak meg sem rezent, mikor a marquis névén szólította. Támadására nem válszott, sörtéséit, utlegelő szó nélkül tírtte s nem vedekézett akkor sem, mikor az vad indulatában torkon ragadta s fojtagatni kezdte. Csak

mint egy sóhaj röpött el ajkáról a könyörgös: — Oh öljön meg hát, oh szabadítsou meg az élettől. — Az inastól, ki ura védelmére berobant és aki később elmondta nekem mindezeket, hallottam, hogy Pleumeur e szavakra megilletődve tántorodott vissza. Könyv szökött szemébe, a gyilkos gyűlölet szelid részvételle változott. Kitárta karjait és a könyörtelen hangján mormogta: — Uram, megbocsátsok, én szánom önt. Hogy mi történt közöttük azután? — Nem tudom. De másnap elhagytták Párist, amölkül, hogy valakitől elbucsztak volna. Azt meg már éppen a véletlen folytán tudtam meg, hogy ez azon kastély, amelyben élve tometkeztek s amelyben életüket ugyanazon féjdalmas emlékek szentelik. — E percben riadtan kiáltottam fel: — Látja-e öket? — Amott a távolban két feketeruhás lovas — mint az alvilágölt kiszedült sötét árnyak — száguldozt árkon-bokron kereszt- ül a prűszöklő tűzes paripákon, amelyek mintha szárnya kelték volna a szilaj ostorcsapásoktól, a földet élve érintve röpítették gazdáikat — a mélység felé. — És az izgalomtól ziháló keblünköl rémes kiáltás tört elő. — . . . A vakon rohanó paripák vad szök- késsel a mélységbe ugrottak, magukkal rántvau gazdáikat is — és az ár möhön csapott össze fejök fölött. . . .

nünk, hogy a képviselőtestületet a közel jövőben senki sem fogja ilyen gyengéd következtetések alapján bírálat tárgyává tenni.

Kezdjük az állapotok rajzát a legkisebb dolgon: a tisztviselői vagyoni állapotán. A tisztviselők közül sokan el vannak adósodva. A fizetés nem elég. A társadalmi állás művelt emberhez méltó életet követel, míhez okvetlenül alkalmazkodni kell. Ily fokozódt igények kielégítésére a fizetés nem elég, pardon meg élelem, lakbér és rubra is alig jut. A különbözőket pótolni kell kölcsönrel. A különbözőket mindig megvan, így évről-évre több lesz a kölcsön és többet kell törlesztenie. A fizetésből mindig kevesebb marad meg a szegény szürke embernek, holott az törlesztés nélkül sem elég.

A családot fen kell tartani végső erőfeszítés árán is. Mit csinál a szegény családapa? Kölcsönt vesz váltóra. Az ellógy. Vesz másikat és ebből az előző kölcsönt is törleszti. Halad ez mindaddig míg a virilitás jó ismerősök ki nincsenek merítve. De ezen is túl megy a hullám. A lugutolsó védelmi eszközök következtén, t. i. a városi tisztviselő nem virilitás, hanem egyik kollégájával írta alá a váltóját. A kartára szivesen megteszi, de ő is kibuz a belső zsebéből egy váltót és így szól: „Írj alá te is nekem.” Így nagy ez mindaddig míg a tisztviselőnek van egy csomó váltója (egy tucat) hol virilitása a kibocsátó, rendelvényes és forgatmányos, ő maga az elfogadó. A másik csoportban szintén ő az elfogadó, de itt már városi tisztviselő a kibocsátó, forgatók és rendelvényesek. A harmadik csoportban már ő járta a rendelvényes, rendelvényező és forgató szerepét, míg kollégái az elfogadók.

A városi tisztviselő buzgógn törleszt, minden héten van egy kis váltóska, ha sok váltó jár le, egy kis más kölcsönrel vagy új váltóval segít magán, azonkívül minden nap attól tart, hogy megváltozóják valamelyik kollégájának azt a váltóját, ahol ő a váltóbitokos, rendelvényező vagy forgató. A három takarékpénztár és a két bank váltóinak tekintélyes részén fordul elő egy városi tisztviselő neve.

Némelyek erre azt felelik, mindenki addig nyújtózhat, meddig a takaró ér. Ha városi tisztviselő ezt szorosan meg akarja tartani, akkor nyáron meztelen, télen zsiros bundában és bagariában csizmában járjon. Télien fél hétkor, nyáron nyolc órakor felkéljen le, hogy megtakarítsa a petrolumot. Valahogy a téli fűtést is mérsékelje, csupán annyit tegyen a kályhára, hogy meg ne fagyjanak. Ne járjon meg nagy ünnepek ne vendéglőbe. Husétöltő tartózkodjék Dohányzás tilos. Fiait küldje el friss újságot árnulni, leányai menjenek varrodába vagy szegődjönek be cselednek. Az ebből személytelen egy személyes és négy fillér értékű szalonabból álljon.

Ha valaki mindazt megteszi, úgy meg tud élni a városi tisztviselői fizetésből, máséppé eltérve az utasításból.

A tisztviselői nyomorosság fizetés mellett túl a mellékes után, hogy mennyire árt ez a hatóság tekintélyének azt ugyanis tudja mindenki. Hogy ilyesmi elő ne forduljon, emeljük a fizetés méltányosan.

De azaz nem segítünk a bajon, ha egy városi hivatalnok, egy korondért folyómányt csinál valakinek s erre általános autodafé és inquititio lesz.

A várost a tisztikar képviseli, ez a város műveltségének fokröveje. Izasságos, művelt és önértékes tisztikara csak úgy lehet egy városnak, ha méltányos fizetést ad. Ellenkező esetben csak elszállított existenciából lesznek tisztviselő, aki tetszeli a legelső alkalommal faképnél hagyja a várost. Jogvezetőt egyet megéppenséggel nem fog kapni a város. A közigazgatás mindig bonyolultabb lesz, a törvények sokaságában és miniszteri rendeletek ömlegetében nehéz eligazodni. Hát még a szabályrendeletek. Közigazgatási tanfolyamot végezték egyéneket éppenséggel nem állanak városi szolgálatba. Közérdeklők tehát a fizetésesemes ajánlatos, mert képzett emberekre van szükségünk, kik ne csak szolgálni tudjanak nekünk, hanem vezetni és képviselni is tudjanak bennünket. Nem elő gép, de öntudatos gondolkodó lény kell a hivatalokba.

A mostani tisztviselők kitartó szorgalommal dolgoznak. Nem kének, nem sürgetnek, nem panaszokdunk. Biznak a képviselőtestület jóindulatában és igazságérzetében. Mi a jutalom? Rossz fizetés, nyomor és váltóadóság.

Dolgoznak annyit mint az állami tisztviselők, de nem éveznek annyit. Munkájuk ugyanolyan fontos. A kérdés sürgős. Az ígért bevéltása sokig késsik. A tisztviselők már eddig is sokat veszítettek.

Sokig buzódott az ügy. A szervezési szabályrendeletet is fértették. Remete Géza v. képviselő indítványozta, hogy a régi szabályrendeletbe illeszszék bele a tisztviselők fizetésrendezését. A vármegye már letiltotta a pótlékok.

Az első közgyűlésen az ügy szölyegre került. Csak egyon ne bizottságot jelöl.

A fizetésrendezés gondot nem is okozhat. Egyszerű az egész. A jelenlegi fizetés arányában emelni kell a fizetéseket 20%-kal, a felemelt fizetésekhöz függékül járjon anyagi lakbérilletmény, mennyi az ugyan oly javadalmazással bíró állam-tisztviselőknek van. Minden öt évben minden tisztviselő fizetésének 10%-kal lépjen elő, s ez előléptetés beszámítás-sák a nyugdíjba. A fegyelmi büntetések az előléptetést természetesen késleltetik. Minden második emelkedésnél a lakbérilletmény az alapfizetés 5%-kal növekedjék. Ha a tisztviselő magasabb állásra megválasztják, ez a kitüntetett alapfizetését kapja, hanem ehhez számít-sák hozzá az előléptéseket.

Ez oly gyökeres reform lenne, mely-lyel leléznék az ország sok városát. Ne várólja a közönséget háltalanulgal senki. Az érdem legyen megjutalmazva. A szorgalom méltó elismerésnek legyen koronázva. Menjen ki már a divatból az a közmondás, hogy: „aki a város munkájában megszokta, annak ha meghal ingyen harangoznak.”

A lenkikészítő és lenbeváltó telep.

Minden város emelkedésének az ipar, kereskedelem és közlekedés az alap-föltétele. E három tényező egy város fejlődésében oly fontos alkatrészt, mint a fa részeit között a gyökér. Ha a gyökér meg van támadva, szenved az egész növény, sőt bele is pusztul, éppen így a városok haladása is megáll, sőt vissza-megy, ha az ipar és kereskedelemre nézve káros intézkedéseket léptetnek életbe. De nemcsak a helytelen intéz-kedés, hanem a gazdasági életre hasznos intézmény elmulasztása is kész vesztés, mert ha az eredményeket tekintjük, mit egy-egy vállalat elért volna, a vállalat keletkezése nélkül a nyereség is elmarad.

Nem csupán a folytonos visszafejlődés és értékesítés tekintetben elszegénye-désnek, de az általános is. Mert ha megmondjuk, hogy egy bizonyos összeg pénz kamatozik hoz, az ezek a tőkehez csatlvsza azt idővel megkészereszik, akkor a gazdasági életben is kell a tömeg-vagyonnak egy gyarapodni, mint a kaszatra elhelyezett pénznek, anél is inkább, mert a forgalom jobban kamatoz-tat és nagyobb százalékat ad a kész-pénzről.

Tehát egy város fejlődésében (gardsági oldalról tekintve) a szép paloták, utcák és terek kevés értékel bírnak. Döntő szerepet visznek a termelési tényezők. Ezek közül legfontosabb a munka, különbözően akkor, ha az iparűzés jellegével bír. Az ipart pedig a kereskedelem emeli a fejlődés legmagasabb fokaira. Egyik a másik nélkül nem boldogul.

Városunknak egy ideig kedvezett a szerencse. Forgaloma folytonosan emel-kedett... de egyszerre megállt. Volt kereskedelme, de nem volt ipara. Az ipar fejlődése nem törtört lépést a javak kicserélésének közvetítésével, minek következtében a forgalomnak is hanyatlani kellett.

Hogy a közvagyonosodást előmozdító kereskedelmet növeljük, elsősorban a meglévő ipart kell támogatni és új ipar-ágakat meghonosítani, vagy azok mek-telepítését — még áldozatokkal is elő-mozdítani.

Ilyen alkalom kínálkozik most város-unknak. Az országos gazdasági egyesület

városunkban akarja létesíteni a lenkikészít és lenbeváltó telepet. Ez egy új iparág nálunk és egyáltalán új föld-művelési foglalkozás is. A környék lakó-ságának nagyobb hasznát hajt az egy-oidalu gabonatermelés és azt gyakori érintkezésbe hozza a várossal. A telep létesülése szaporítja a közvegyont (köz-vegyenésági értelemben). Ez egy új töke, melynek kamatai — közvetlenül a munkásoknak fizetendő bér és a később vállalat által fizetendő adóval, valamint a munkások szükségleteinek kielégítéséé folytán előálló nagyobb forgalom s az ő hozzájárulásuk a közterhekhez — köz-veve pedig a beváltó gazdák a szűk-séges dolgokat beszerzik a kapott pénz-ből s ennek egy része itt maradván az iparos és kereskedők jövedelmét kissé emeli, s így a közöltekéhez való hozzájárulás nagyobb lesz — szaporítja s nemzetgazdasági értelemben vett köz-vagyon.

A fogsasztási, állami és pótdó növe-kedése bőven behozza a tizenhat föld-átadásra által keletkezett földbér veszte-séget. Azonkívül humánus oldaláról te-kinthez az ipartelepét sok embernek ad kegyeret.

A két városrészt összekapcsolását nem gátolja, hanem előmozdítja. Magától úgy caupa vételeléségnél megterem a dudva az árokparton, de csak úgy, hogy két helység nem fog egyesülni egymással s ehhez természetes helyzet, ked-vező fekvés, forgalom, meg egy össze-kötő kapocs is kell. Jelen esetben a lenbeváltó telep ilyen összekötő kapocs, mely képes meg a természetét nehéze-geket is legyőzni. Minőlfogva a két városrészt közti egyesülésre valószínű-séget is csak ez ipartelep alapján lehet elképzelni, t. i. ha ott van. A longár munkásai ezen a helyen fognak építkezni.

De igenis elcsúszta a lantelep az összeépítkezést, sőt még is akadályozza az alsóerdő montén, mert az a hely kitűnő természetes utvonál. A város a kaszárnya felé fejlődik. Ott lesz a tisztviselőtelep is. De ha a longár odakerül, akkor a tisztviselőtelepet bizonyára nem fogják melléje építeni, a longári munkás-házak pedig egyszerűen meghosszabbít-ják a közeli utcákat. Így az összeépülés itt nem fog megtörténni.

Ellenben az új ut mentén a munkások házaikat kénytelenek az ut mellé építeni. A vágóhíd felől pedig a két helység magától is egyesülni fog. Míg az alsóerdő felé a lantelep megakadályozza az egye-sülést, ugyancsak a gőzmatom irányába meg nem indija.

A fennebbiek alapján a másik terv az ellensége az egyesülésnek, sőt meg-akadályozója, a felebezés elhuzója az únynek és következménye az ipartelep elvezetése. Vajton hajlandó-e az illető felebböz képviselő kár esetén a várost kielégíteni? Meggondolnánk, hogy eset-leges por esetén a községi törvényben meghatározott képviselői felelősség alap-ján mint (minden bizonynyal) pörvesztés köteles a kárt megtéríteni?

Sokkal helyesebb lett volna a magya-rasztól megkésződni. Egy érv megcfo-ltára nem sértő az indítványozóra.

Por és egészség.

A mi tengeri kigyónk a por. Minden esztendő nyarán kell vele foglalkoznunk, mert akit sorsa nem képesít arra, hogy Tirol vagy a Kárpátok hús fenyesői között élvezhesse az üde hegyi levegőt, kénytelen kelletlen arra van kárhoztatva, hogy valahányszor az utcára lép, meg-töltse thdejét a kánizsai porral és a benne haladó bakteriumokkal. Egye-nesen gyűlöletesek a mi utcáink nyáron szeles időben. Az a sok szemét, por, amit ilyenkor a járdák összegyűlve talál a szél, mind a levegőben kövölgy, száradul, s neki megy a járó-kelőnek teheltné ruháját, szemét egy, hogy valóságos harcot kell kifejtenie annak, ki a szél ellenében akar haladni. Egye-nesen botrányos dolog, hogy egy 24000 lakóssal bíró város, mely arra aspirál, hogy állandó színháza legyen, diszes gimnáziuma, imponás kaszárnya és egyéb fényűző intézményei legyenek, nem gondol a községességgel annyit sem, hogy utcáit portmentes tegye. Egyáltalában azt tapasztaljuk, más téren

is, hogy városunk vezetősége ugyan eleget törődik a művészeti és kulturális fejlődéssel, hogy társadalmiunknak elég érdeke van az iránt, hogy az érintkezés a polgárok között előmozdítsák, s hogy a jótékonysság dűvös mértékben gyakoroltsassék, de sem a város vezetősé-ge, sem a társadalom nem gondol arra, hogy az emberek egészsége káros behatások ellen megóva legyen.

A helyi lapoknak van egy érdekes rovata az „Anyakönyvi hírek”, amelyvel nemcsak a statisztikusoknak érdemes foglalkozni, hanem mindnyájúnknak, kik többé-kevésbé súlyt fektetünk arra, hogy életben maradjunk. Ez a rovat kiálól mérlege a beti halandóságunk és megdöbentő statisztikája a halál hozó bajoknak. Hét-hét után látjuk, hogy a többiek között a tífusotbakteriuzia az, mely tizedeli Kanizsa közönségét, a fiatalok és öregek sorában egyaránt, ez a súlyos kór, mely ellen még nem ismert gyógyítószer az orvostudomány. A tuberkulizist gyógyítani még nem vagyunk képesek, de módunkban van ellene védekezésnek és védekezés egy legk-hatósebb eszközre a tiszta levegő. Ha már felebaráti szeretetből nem teszük, önzésből is egyesülnünk kellene közös ellenségünk ellen, mely mértani arány-ban folytatja hódító utját a civilizált világban.

Ennek a cikknek a lényege a követ-kező: mi huszonnyeg ezeren, kik Kanizsa lakóinak mondhatjuk magunkat, adót fizetünk, községi együttléstünk érdekében terhes kötelezettségeket viselünk és mégis előkölözünk a polgári állapot legyöb előnyét. Életünket nem látjuk megvédeni. Körülvess, elnyel bennünket egészségnünk hatalmas ellensége, a por-felleg, mely tréfának veszi az önk. tüdőegyetest napi huszonhat lajt vizet. Ily neveltség vélekezés nem lehet akadály a ő hódításainak. A batást, amit a tüdőzők öntözése élér, két meg-rakott ökrös szekér lerontja, mely a kocsiuton poroszkalva ismét szélnek ereszti a pillanatinya elfekdt port és szemetet. Tudjuk ugyanis, hogy a város és a tüdőző egyesület között fennálló szerződés értelmében az utóbbi köteles ellátni az utcák öntözését és ennek a szerződésnek meg is felel a tüdőző-egyesület a maga napi 26 lajt vizével. Ez a 26 lajt jól csekélység, ami elég lenne egy utca öntözésére, de nem az egész városára. Az a kifogás, hogy nincs elég víz, nem elfogadható. Haszon oda a város minden erejével, hogy megszüntön ez az akadály, a számtalan fiatal élet megmentésére semmi áldozat nem nagy. Lemondunk minden élvezetről, amivel a városi élet kínál, de ragaszkodunk az egészségnünkhoz. A terhekért, melyeket viselünk előszörban éni akarunk és az életűztön nem ismer szaloni modort, az gorzomba és követel tud lenni, mikor az ő érvényesítéséről van szó. A polgárok-nak követelni van joguk és hatalmas bizonyíték van kezűkben arra, hogy követelések nem alaptalan: az anyakönyvi hírek. Egyetlenegy elfogadható érvet sem hallottunk eddig, hogy miért ne lehetne utcáinkat tisztán és az egészségnegy követelményeinek megfelelően tartani.

Sok bajnak nálunk az oka az, hogy a tanács idegenkedik az újításoktól és amit változtat, az is csak az eddigi szük batárok között mozog. Városunk kor-hadt szervezetében pedig gyökeres refor-mokra volna szükség, mert nap-nap után jobban ereszük a régi állapotok tart-batlanságát. Az utcáöntözés szempont-jából azt tapasztaljuk, hogy a tisztöltség vagy nem akar, vagy nem tud megfelelni a vele kötött szerződés követelményei-nek. Nem vezet tehát célra, ha tovább is alkudozunk a tüdőző-egyesülettel és szép szavakkal igykezőnk rábírti azt, hogy feleljen meg annak, amit kívállat. A legenyesebb és leghelyesebb mód, mivel ezt a gordiuszi csomót ketté lehet vágni az, hogy bontsa fel a város a tüdőző-egyesülettel kötött szerződését azon a jogcimen, hogy az utóbbi nem teljesíti a szerződésből reháramló köte-lezettségeket, dacára annak, hogy a szer-ződés igen kedvező előnyöket biztosít viszontszolgáltatni a tüdőző-egyesületnek. Békésébb megoldás lenne ugyan a tüdő-zőkkel új szerződés alapján egyezkedni és az új szerződésben tekintethe véve a

város mai fejlettebb állapotát, az ő kötelezettségeiket határozottabban kijelölni, de ha u egyezmény kötésétől a tüdőzők idegenkedésnek, egyszerűen ki kell venni, de ezekből az öntözést és lássa el azt a város maga, olyan lelkiismeretességgel, amelyet töle megkövetelni jogunk van. Szükség van erre a kis újításra, mert eltekintve a tüdőző-egylet hanyagságától, a régi szerződés is rászorul már, hogy átdolgozzák. A szerződés megkötése óta nagyon haladt a város, megváltozott berendezése és épültek új utcák, melyek a szerződésben meg nincsenek meg-omlitta, amelyek tehát a tüdőző-egyletre nézve nem léteznek.

Szóval tenni kell valamit a gyalázatos por ellen, mely pusztítja a város lakóit. Előbbrevaló kötelezést enél nem ismer-nünk a városi tanács részére. Mikor a művészetekről, tudományról, a gazdasági bajokról van szó, ott vagyunk mi is mindig a jóért lelkesülők táborában, de mikor egészségnünk, életbenmaradásunk és polgártársaink élete van kockán, a létékérés mellett jelentéktelennek teszik nekünk minden más törekvés, mely szókakoztatásunkat és kényelmünket cé-lozza.

HIREK.

— Kinevezések. A pénzügyminiszter Dénes Jenő letenyei lakost a fogarasi adóhivatalhoz adóintézté nevezte ki.

A közoktatásügyi miniszter a zalae-gyvárosi állami főgimnáziumhoz helyettes tanároknak kinevezte: Dr. Kovács Gyulát, Dr. Urbanek Károlyt és dr. Váradí Béát.

A vallás-és közoktatásügyi miniszter Lőrincy Géza nyugatmagyar polgári leányiskolai rejtanzárt a kassai főreáliskolához, Nagy Gusztáv polgári iskolai tanót Pásztoróli pedig a nagykánizsai polgári fuiskolához nevezte ki.

— Elöléptetés. Medgyesi Lajos zalae-gyvárosi állami főgimnáziumi tanárát a VIII. fizetési osztály első fokozatába léptette elő a közoktatásügyi miniszter. — Nyugdíjazás. Báró Zmajic István, a 20. honvéd gyalogezred Körmentő állomásozó honvédszállój századosa, saját kérelmére nyugálomába helyez-tetett.

— Női keresk. tanfolyam. Elánkun panaszokdunk a szülők, hogy leánykaikkal nem tudnak mit kezdeni, ha ezek Nagy-kanizsára a polgári iskolát befektetik. „Taníttassuk magunkat” — javasolja az egyik szülő. „Küldjék Szombathelyre női keresk. tanfolyamra”, — indítványozza a másik, de a nincsen módomban, siránkozik a harmadik. A hiányon az idea egészült. A közoktatásügyi miniszter 55675. sz. rúndelettel felszólította a helybeli felelő keresk. iskola tanústeint, hogy szervezzen az idén női keresk. tanfolyamot és nyomban meg is adta az engedélyt. A miniszter nem akar többé állásműklti tanítóknak kikezvetetni. Ha körülözünk a helybeli bankokban és pénzügyintézetekben, azt tapasztaljuk, hogy szivesen alkalm-gazzák a hozzá értő leányokat irodai munkára és nagyon meg fannak elegendő vőlök. A tanfolyam még szeptember hóban kezdődik. Jelentkezni lehet az izr. bitkőseg iródájában. A tandíj évenként 100 kor. A tanfolyam tanárai a helybeli felelő keresk. isk. tanárai. Az állandó felügyeletet egy okl. tanító né fogja teljesíteni. A résztvevők számától függ, hogy a miniszter a tanfolyamot Nagy-kanizsán állandósítja. Ajánljuk ezt az új iskolát az érdeklődő körök figyelmébe.

— A sajtó a pozsonyi mezőgazdasági kiállításon. Kiküldött tudósítónkól. A pozsonyi mezőgazdasági országos kiállítását szeptember 7-én nyitja meg O. fenségsé, Frigyes főherceg, a sajtó emberei azonban már aug. 31-ére hivta meg a gazda-szövetség. Kiküldött tudósítónk a követ-kező részletes tudósítással számol be a kiállításról. Nagy napja volt augusztus 31-én az ós régi koronázó városnak — Pozsonynak. A hazai és a teatvári sajtó képviselői mentek el a ligeti ósfiák alatt rendezett kiállítás megtekinteni. Maga a helyválasztás is lehető legiskerütlőbb. Gyönyörű virágágyak között, díszfák, díszbokrok árnyában szépen rendezett utakon van elhelyezve a kiállítás mintegy 80 különböző nagyságu izléses pavilonja. Egy kis paradicsomban elhelyezett ósörö

Selyem-blousok 2.35 frt.

és feljebb — 4 meter — valamint mindig a legnyább fekete, fehér és szines „Henneberg Selyemben 60 kr.-tól 14 frt. 65 kr.-ig — sima, szvortot, kockoztat, mintazott, damaszok stb. Menyasszony-selyem 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.-ig. S-foulard mintazott 65 kr.-tól 8 frt. 65 kr. Selyem-damaszok 85 14 65 60 Bál-selyem 60 14 65 60 6-basztr. rubriként 8 frt. 65 kr. 42 76 Selyem-grenadínok 80 8 76 65 6-meterként port és költségmentesen házhozállítva. — Minták azonnal koldetnek, feltötés levélportó Svajciba.

HENNEBERG G., Selyemváros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállító.

— a mezőgazdaság! Be van itt mutatva minden, ami szép és tanulságos. A kiállítás meglepetése után Palugyay ligeti vendéglőjében díszes lakomával vendégelték meg a saját embereit a város és a gazdaságvégzet. A pecsenyéi megindult a pohárköszöntő egész sora. Kulmik helyettes polgármester a város nevében üdvözölte a sajtót szelletes helyén. Rubinek Gyula országgyűlési képviselő szintén a sajtóra — mint nagy hatalomra — emelte poharát és kérte a sajtót, hogy hirdesse a gazdaságot az ősi erőt forrásának megletektetésére, melyből erő meríthet a jövőre. Végre utóljára — bár első helyen kellett volna — emlékezzem meg Horváth Jenő a „Pozsonyi Gazdasági Egyesület” titkáráról kinek legnagyobb része az a kiállítás illeténi való sikerében s aki a logosogóbb előzékenységével fogadta a sajtó munkáit!

— Együtt élet. A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája működését szeptember 4-én, a Nagykanizsai Szabómunkások Szakszerveletének énekkara pedig 6 óra végén kezdi meg működését. Együttel keretnek mindazok, kik bármelyik dalárdába belépni óhajtának, hogy ebbeli kívánságukat a körrel, egytel elnökkel, vagy a dalárda karnagyával akár közvetlenül, akár pedig egy tag közvetítésével bejelenteni szíveskedjenek. — A hadastany egytel zenekarát újraszervezi és új tagokat vesz fel, kik lejétekezhetnek vasárnap délután 2 órakor az egytel helyiségben, esetleg a Gőzfürdőhöz címzett vendégében.

— Yásár áthelyezése. A kereskedelmiügyi min. kir. miniszter megengedte, hogy Tapolca községben az addigi augusztus 16-ára eső országos vásár ezenal átladón augusztus 15-ét (Boldogasszony napját) megelőző hétfőre és az addigi december 6-ára eső országos vásár ezenal december 6-át (Miklós napját) megelőző hétfőre tártassék meg.

— Jeggyzőválasztás. — Csakfőterye megyeközségben áruszélesben volt addógyi jegyzői állásra m. hó 30-án Simon István helyettes jegyző választott meg.

— Halálozások. Molnár László gatorföldi birtokos, Zalavármező törvényhatósági bizottságának tagja, szombatot 71 éves korában meghalt.

A következő gázjelentést vetők: Wuzsli Lajosnál szőlő Götz Mária a saját, valamint állítottak és számos rokonosság nevében mély fájdalomtól megdört szívevel tudtja, hogy felejtetlen szerető jó leír, illetve édes atya, ipa és nagytatya Wuzsli Lajos 1902. évi szeptember hó 2-án reggeli 7 órakor hosszas és kínos szenvedés — életének 66-ik, boldog házasságának 34-ik évében a halálkötő szentségeinek átjatos felvétele után meghalt. A szeretett drága halott földi maradványa folyó hó 3-án délután 5 órakor fog Deák Ferencnél 7. számú gyászházban a róm. kath. hitvallás szer- tartásán szerint beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Az engedtelő szent mise-áldozat f. hó 4-én d. e. 10 órakor fog a helybeli szent Ferencrendiek plebszán templomában a Mindenhatónak bemutatattani. Nagykanizsa, 1902. évi szeptember 2-án. Áldás és béke hamvairól Kossoruknak helyezett a ravatalra: Tisztelete jóllé, Tripammer család. Legjobb férjnek, szerető nőnek. Örök álmot legyen nyugtató, Faics Szidónia. Feljethetlen jó atyá- nak, szerető hadótló Alajos. Szeretett nagy apának, kis unokáitól. Kedves sógor- ruknak, Anna és Manó. Feljethetlen jó atyáknak, hálás leányai. Buzgó tisztviselő- jének, A Dézsalai Takarékpénztár igaz- gatója. Szeretett kártyásának, A Déz- zalai Takarékpénztár tiszti kara.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Zdelár József perlaki járásbírósigát irnokot a letényei járásbírósigához helyezte át.

— Kuttyák garzdálkodása. Az elmúlt héten 4 esetben kaptunk hírt arról, hogy a kuttyák többeket megmártak és dacára annak a kutytartó gázdák a rendőrség által kiadott helyes utasításokat nem fogantartják. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy azok a kuttyák közül, melyek másokat megmártak egy sem volt veszett. A következő esetek merültek fel: Takács Ferenc 13 éves leányát Tóth János kuttyája vállán meg- marta. Vucskics János kuttyája pedig egy elaggott asszonyt harapott meg. Kenyeres Imre bicikliző gőzmalom alkalmozottat Panics Ferenc kuttyája lábán sértezte meg és Buzák vasuti mozdony- vezető kis 8 éves leányát Pasqualetti vasuti harposó természetű kuttyája sebesítette meg. A kuttyák lebukoztatták és állatorvosilag megvizsgáltattak.

— Lopások. Városunkban az utóbbi napokban vakmerő lopások adták elő

magukat zart és záratlan lakosztályokból. A lopások elkövetésének módja arra enged következtetni, hogy a lopásokat egy és ugyansazon egyén követi el, kinek a rendőrségünk már nyomában is van. A következő lopások történetek: Kohn Albert vasuti kalauz Kisziny-utcai lakás- ból egy pár cipőt, Szűcs Ferenc szikviz- gyárkos Kaziny-utcai lakásából 1 ezüst szoborát lánccal, egy kék és egy piros köves gyűrűt, Schlesinger Mór szta- rálól 76 korona készpénzt, Dásir Samu és Horváth Ferenc pajtájából kaszkát, Nagy János csizmadia műhelyéből 2 pár csizmát loptak el. A közbűség figyelmez- tetik, hogy helyiségeiket kellőg zárják el, hogy ily károsodásoknak eljétegyék.

— Szerencsétlenség. Weissenstein Sándor 40 éves kereskedő kocsijával a csurgói vásárról hazafelé jövet egy fordulóán felborult és oly szerencsét- lenül esett ki, hogy súlyos agyrázkódat szenvedett.

— Állatkiváltás. Nagykanizsa város közönsége és vidéke bevónásával Nagy- kanizsa város közönsége állatkiállításal egybekötött állatkiváltást rendez a zala- megyei gazdasági egyesület támogatásával. A kiállítás rendezésére kiüldött bizott- ság működését már megkezdte és erel- ményvel mert több helybeli pénzintézet és gyáros az állatkiállításra fordítandó adományokkal hajlandóan mutatkoztak a kiállítás sikerét előidézni. Adományoz- tak: A Nagykanizsai Takarékpénztár 50 kor., Gazdasági Takarékpénztár 25 koronát, Weiser J. C. gépgyáros egy éket, Jorsifovics és Pasching egy alfa sepa- raturt. A kiállítás f. évi október hó 5-én a beti állatvásár fétkor tartatik és csakis kiüldött által elővezetett állatok fognak díjaztatni. Díjaztatni fognak: tehének borjakkal és anélkül fűszök, bikák és bikák gondozói.

— Vesztségű zárlat. Múltán a törvényeszerű 40 nap leletel folyó hó 5-én a vesztségű zárlat megszűnt és a rendő- rhatóságunk erre vonatkozó kiadott rende- leti hatályaon kívül helyeztetnek. Figyel- mettezik azonban a város közönségét, hogy az ebtartási szabályrendelet értel- mében mészáros, dag, buldog, vagy a harapós és hasonló nagyságu kuttyákra nézve a szűkjóság kénször továbbra is fennál.

— Tanügy. A beiratkozások több- kevésbé bejéteztettek. A beiratkozások eredménye a következő: beirva lett a fogimnázium I. a) és b) osztályába 123, II. osztályába 68, III. osztályába 62, IV. osztályába 53, V. osztályába 47, VI. osztályába 39, VII. osztályába 36, VIII. osztályába 26. Összesen 454 tanuló. A kereskedelmi iskola I. osztályába 38, II. osztályába 28, III. osztályába 34. Összesen 100 tanuló.

A polgári fiúiskola I. osztályába 50, II. osztályába 46, III. osztályába 35, IV. osztályába 40, V. osztályába 7, VI. osztályába 9. Összesen 187 tanuló.

A polgári leányiskola I. a) és b) osztályába 76, II. osztályába 50, III. osztályába 46, IV. osztályába 40. Ösz- összesen 212 tanuló.

— Állami elemi népiskolában összesen 372 leány és 409 fiú tanuló.

— Az izr. hitközség által fenntartott elemi iskolában 113 leány és 154 fiú tanuló.

A iparos és kereskedelmi iskolában a beiratkozások folyamatosan vannak.

— Táncmultság. A nagykanizsai építő iparos-szervezet szakszerveleté vasárnap este, saját könyvtár alapja javára a Gőz- fürdő helyiségében jól sikerült tánc- multságot rendezett.

— Gyilkosság. A Keszthely mellett levő Gencsen Magyar Vendel és Máté János fuvarosok szövetségébe elegettek két drótos lóttal. A dolgot az lett a vége, hogy Magyar Vendel kikapta szerkezeről a löcsőt, azzal az egyik tótot ugy főbe ütötte, hogy ez sórnyét halt, a másiknak pedig a jobb kezét ketté törte. A gyilkost elfogták és bevitték a keszthelyi járásbírósigá börtönébe.

— Áthelyezett hitvárság. A Kossuth Lajos 100-ik születésnapjára (péntekre) eső rendes hitvárság újabb intézkedés folytán a reá következő szombaton, szeptember 20-án tartatik meg.

— Tűz. Tűz volt Zalakoppányban, mely alkalommal legett 10 ház a hozzár- tartozókka együtt.

— Öngyilkossági kísérlet. Hutter János a 20. hónap 20-án golyószedő körmenet zászlójánál szolgált mint szakaszvezető. A napokban hangos pukaduránás riaszt- totta fel a kaszárnya lakóit. Hutter szakaszvezető főbe lötte magát. A golyó nem talált halálosan, de a bal szemét ugy összeroncolta, hogy arra örökre vak marad.

— Befizetések. A Dézsalai Takaré- pénztárral egyesült Önségélyző Szövet-

kezetnél a folyó hó 8-ára vagyis Kis- asszony napjára eső befizetések e hó 11-én tartatnak meg.

SZÍNHÁZ.

Szerda a gavallér parasztek esteje volt. A „Bort” adták, újabb irodalmunk remek gyönyégt, mely megérdemli, hogy az léten övja meg a vidéki színeszek em- blicióját. A népszínmű eddig ismert fáj- bna színészeink mindig jól megállták helyüket és a színi akadémia illemzab- lyait mindenkör előlőzőse érvényosítotték; de azonban voltak szerdán este egy oly darabmal szemben, melyet áthat az egyszerűség és természetesség és melyben a szaloni pörök helyett a hus és vérből való paraszteknek a természetből lemasolt alakjai szerepelnek. Ambióció volt ez este is a színészekben, de hiányzott náluk a tanulmány és megfolyás. Ígyeztek parasztek lenni a végletekig, de ambio- ciójuk csütörtököt mondott. Tulzásaik novetségeik voltak. Akadt köztük, kik ezt a szót „kenyeret” így ejtették: „keny- ret” és „levés” helyett „lővés”-t mondott. De elképzte az ilyen kiejtési karrikat- urát, nem tudtak utánozni a parasztek sem mozdulataikban sem hangjukban. Bokody kiváló alakítás. Mihály bácsi, az öreg parasztek megkapó közvetlenségével kirrít a többiek szablónjátékból. Benedek tudott egyszerű lenni, de ő is ur volt hangnordozásában és mozdulataiban. Kövessné (túró) pattant Eszti volt; kifogástalanul játszott. Makó Ayda is jó volt. Latabár már alakjánál fogva sem illet Matyi szerepébe, nyughatatlan vére, mely perig sem tud komoly maradni, kifogatta a jó fiu szerepét valójából. Pestiről felgött Göre Gábor szerepe, mint a törpéről a frakk. Pesti gyenge testalkatával igen szépen megfirne a bíró ur egyik ingujjában is. Somló Margit nagyon kedves uri kisasszony volt. A színészek már megkezdék a burcolkodást s így csak nagyon szegényes díszletek jutottak a szerda esti darabnak.

Szerkesztőség:

Dr. Viltányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: Ifj. Woydt József.

VEGYES.

— Megbizható gyógyszerelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének kik étvágyhiányban, a felfuvarlásban, gyomorgörgőkben és rendszeren székletben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz por” használata által rövid idő múlva visszanyer- tük egészségüket. Egy doboz ára 1.90 kor. Szer- tésük naponta utánvetél Moll A. gyógyszer- rész. cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban hatá- rozottan Moll féle készítmény kérésd az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Nyiltér

Az e rovat alatt közlötökekr nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Yseo, hűgyólyag, hűgydara és a körsvénybiantalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a beiratkozások folyamatosan vannak.
Lithion-forrás
SALVATOR
sikorrel rendelve lesz.
Huqyhajtó hatású!
Kellemsé izü | — Könyven emésztéshő
Kapható Ásárványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatója Eperjencion

Köszönetnyilvánítás.

Isteben boldogult férjem, illetve atyánk, Wuzsli Lajos ur elhunya alkalmával az igaz részvét oly számos jelével találkoztunk, hogy indittatva érezők magunkat mind- azon kedves rokonaink, jó barátainknak, nemkülönbön azon testi- leteknak, kik még földalunkat részvétél nyilvánítsával, koszorúk küldésével és a temetésen való megjelenésükkel enyhítették, ezton is legmélyebb köszönetünket nyilvá- nitani.
A gyászoló család.

HIRDETÉSEK.

3705./tk. 902.
Árverési hirdetmény.
A nkanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Szalay Lajos ügyvéd nkanizsai lakos végrehajtóának Kőncöl János (neh. Kőncöl József fia) ujlaki lakos vhatjatis szenvedett ellen 46 kor. (6ke, ennek 1901. aug. 1-től járó 5% kamatai, 12 kor. 40 fill. per, 13 kor. 20 fill. árverés kérelmi, 25 kor. 40 fill. ingó vhatjatis fogantatásai, 14 kor. 60 fill. árverés kérelmi és a még felmerül- lendő költségek iránti vhatjatis egyében a nkanizsai kir. tszék területehez tartozó s az ujlaki 56. sz. tkben felvett A I. —12 soroz. 1/4 feleknek Kőncöl Jánost illető 1/2 része 817 kor. becsértékben, az a bakonaki 491. sz. tkben felvett fele részben Kőncöl János, fele részben pedig Kőncöl Anna tulajdonát képező A f 1801. hrsz. balázs mező szántó 266 kor. becsértékben a végreh. törvény 156 § a értelmében egészben s az u. ott fölvet a nevezettek tulajdonát képező A f 1805. hrsz. balázs mező szántó u. azon törvényszakasz értelmében szintén egészben és 276 kor. becsértékben, míg pedig a feltorolt összes ingatlanokra Hcsjudás Katalin özv. Kőncöl Józsefné javára bekeblözött holtig tartó ház- rendzeti szolgalmi jog épségben tartá- sával az ujlaki ingatlanokra nézve 1902. szeptember hó 24 én d. e.

10 órakor
Ujlak község házánál a bakonaki ingat- lanokra nézve pedig u. azon napon d.u. 2 órakor Bakonak község házánál Szalay Lajos ügyvéd vagy helyettese közben- jöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.
Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezehez letenni.
Nagykanizsán, a kir. tszék mint telek- könyvi hatóságánál, 1902. évi június hó 15. napján.

Francia nyelvben

alapos oktatást ad kezdők és haladóknak.
Convert René
Nagykanizsán
Főut. 21. Zsombor-féle ház.

ELADÓ:

2 vörös és 1 fehér virágu Leander edényben 1 darab Aputilon
1 Tatura
1 Patti flora (passivus virág)
1 Filodendrum
és több más értékes virág cserpek és edényekben.
Meg tekinthető
rovat a
Bathyhanyi-utca 8. Berényi-féle ház.

KRONFELD NŐVÉREK

folytatják a tanítást az idegen nyelvekben.

JUNÁLISOK

Allegorikusan ábrák, mag- lalt díszelvények és a láma-
IFJ. WAJDITS UJZSEF
Nagykanizsán.

Árverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Hlatkó János végrehajtóának Botka Miklós habhóti lakos végrehajtati szenvedett ellen 213 kor. 70 fill. 16ke, ennek 1898. évi febr. hó 1 napjától járó 5% kamatai, 25 kor. 80 fill. árverés kérelmi és a még felmerül- lendő költségek iránti végrehajtati ügyében a nagykanizsai kir. tszék terü- letéhez tartozó a habhóti 311. sz. tkben f 850. hrsz. 1210 koronára becsült öreg- hegyi szőlő, továbbá a habhóti 1151. sz. tkben f 481. hrsz. alatt felvett a 2168 koronára becsült berekői szántóföld 1902. évi szeptember hó 26 nap- ján d. e. 10 órakor
Hahót község házánál Dr. Tripammer Rezső felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.
Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezehez letenni.
Nagykanizsán, a kir. tszék mint telek- könyvi hatóságánál, 1902. évi június hó 25. napján.

Brázay-féle

sós borszesz
nélkülözhetlen házszer.
Kapható mindenütt.

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzeile 11. földszint és I. emelet
Alapítottott 1873. Telephone 809.
A cs k. postaközpénztár Clearing-szám- lója 804. 816.
ajánlja magát hirdetés megírások gyors és olcsó elintézésére bal- és klföldi újságok részére.
Szaklatások, hirdetés tervezetek, ár- sá- bások díjmentesen.
Legjobb nagy hírlap-árjegyzék hirdetések ingyen és bérmentve.
Saját gyűjteményes-hirdető
rovat a
„Neue Freie Presse” és „Neues Wr. Tagblatt”
hírlopokban megadnomma hirdetés részére, mint: Adás-vételi költségek minden üzlet- agnak, Társ, képviselői, ügynők, állat- kereső, ajánlati hirdetések ert.

Képviselők,

kik gazbarendezések szerelésében jártasak, keresetnek
ACETYLEN
világítási vállalatához.
Ajánlatok referenciák megjelölésével
KLINGER RICH.
Gumpoldskircheneri gép- és fémáru- gyár magyarországi telepe
Budapest, VII., Hernád-utca 43. sz.
„ACETYLEN-UDVAR” elmozdítók.

Vértképző

Idegerősítő

Vastartalmu táp és erősítőszor, vértképző és idegerősítő izletes és könnyen felszívódik. Kérdezősködjünk az orvosunknál.

Főraktár Zalamegye részére:

Práger Béla gyógyszerésznél
Nagykanizsán.

Z. K. % 902.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legnagyszerűbb gyomor- és alvástáplálék, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbetegség, vér teltség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles házi szerkesztők évtizedek óta minálgyakrabban utóterjedést szerzett. — Ára egy lepcsőstől eredő doboznak 2 kor

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll” felirattal és azonosítással van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fajtámlomellapító hedőzödelési szerköszvény, csúsz és a mechtőlis egyéb következményeinél legismertesebb népszor. — Egy üvegtől eredő üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL GYERMEK SZAPPANJA.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bőr okzerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszéküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautávért mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK
A felfaláló DR. MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR.

UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.
„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák TOBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk **MEIDINGER-OFEN H. HEIM** utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő és kandallók KÖZPONTI FÜTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.

Szellőztetési berendezések, MINDENNEMÜ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK, NÖVÉNYHÁZI FÜTÉSEK.
Legjobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR
EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYARUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.
BÉCS, OBER-DÖBLING, BÉCS, I. KOHLMARKT 7, PRAGA, HYBERNERG. 7.

TARTOS SZACTALAN AZONNAL SZARAD
Minden előbbi mást előfod.
Christoph-Lak
A LEGJOBB MÁZALÓ ANYAG A PADLÓRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használatban maradjanak, mivel a kellenőmentes szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakknak sajátja, elkerültek. Emellett a mázolata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fényfakt, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fölé be a vállat egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befod minden feltét, korábbi mázolat stb., van asztán

(tízta fényfakt (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különbözo parketre a olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennélfogva nem fód el a famasztát. Postacsomag körülbelül 35 nyúgnyag mtr. (két köcsőnyagú szobára való) 5 ft 90 kr., vagy 9 ft, mátra

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldendők. A bevásárlásnál tessék jól vizsgálni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánozó és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Kapható Nagykanizsán NEU & KLEIN nével. PARQUET-FÉNYMÁZ Christoph Ferenczöl.

Zongora és ének órákat ad mérsékelt árak mellett házban és házon kívül
Goldner Hirschel Juliska okl. zenetanárnö.
Jelentkezhetni naponta III. Bajza-utca 10.

Nagykanizsán Gyár-utca 27. számú ház kerttel együtt olcsó áron eladó.

Suchard Milká-ja
Teljes tejjel csokoládé — táblákban és hengerekben. — A legtejjelgazdagabb Tej-csokoládé. Legutolsó ujdonsága a világhírű csokoládégyárnak PH. SUCHARD.

Férfiak ingyen kapnak.
olyan új találmánya orvosság, mely az elvesztett erőt újra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapták mindazok a kik érte írnak. Ez a legbámulatreméltóbb csodáorvosság, mely megmentett ereket, a kik fatalkori kihágások folytán nem bajokban, szülétsben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatárota az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarul könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok a kik a fatalkori kihágásokból származó némi bajokban, szellemi elgyöngülétsben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szerkesztőkre hat, a hol a megfertőzöts szülétses csodálatos eredményvel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat State Medical Institutának az alant jelölt címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezeléts céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatóak abból a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivetelt nem tesz. Mindenki írhat érte bárholon magyarul, mire főkortárs mellett postafordulólával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarul könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
A levelek minálgyakrabban bérmentesítendők.

MÉHÉSZGAZDÁK FIGYELMÉBE.
Az ősi mézszedés beköszdöntött évadja alkalmából értesítjük az i. t. méhészgazdákat, hogy a termelt
mézet
bármily nagy mennyiségben legjobban értékesíthetik
Rothschild Samu
méz nagykereskedőnél
Nagykanizsán (Magyar-utca 19. szám.)

ACETYLEN KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT
oly acetylen készítméket szállítanak, mely minden kívánságnak megfelel.
Ezrel minden hiányt megcsináltak:
Robbanásbiztonság, Automatikus és gazdaságos gáze fejlesztés, Elérhetetlen tisztaság és gyors utántöltés, Solid kivitel és egyszerű kezelés.
Saját szabadalmak Európa és Amerika legosgyobb államaiban Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesítésére minden kivitelben és nagyságban.
(Prospektusok, elismerő-iratok, költségvetéseket ingyen és bérmentve.)
Elsőrendű Carbíd folytonosan a napi árakért szállítatják.
Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös, sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajtok vagy minálgyakrabban szoriat gyorsan és olcsóan elkészítenek.
Az installatíokban jártas, tisztességes képviselők keresetnek.

Gyümölcs és szőlő bor készítes gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és-nyomóerő szabályozóval.
A munka köcsősség 22%, nagyobb mint bármely más sajtónál.
Hydraulikus sajtók.
Szőlő és gyümölcs zuzók
és hölgy merzölök.
Teljesen felszerelt szűretelő készílékek.
Szőlő és gyümölcs szűrés. Asztali készílékek gyümölcs és főrelek asztalára, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, leg-újabb szerkezeti szabad önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlő-vaszor permaterek.
szőlő ekék.
A legjobb vetőgépek
Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezeti „AGRICOLA”
(tolóvetőkerék-rendszer) vetőpépel. Míndennemü mag-és különböző magmennyiség számlára, váltókerékek nélknl, dombon avagy síkon, a legkülönbözőbb járás, leg-nagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tnekek ki.
A lehető legosgyobb munka, idő- és pénzmegetakarítás teszi lehetővé. Különbözőségeket azéna- és szalmaprék- kézi használatra, kukorica merzölök, csaplépékek, jargányok, gabonaszorítók, trierok, ekék hangorok és baronákban a leg-újabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak
MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
gardasági gépgyárak, vasöntödékek és vasbármorművek
Alap. 1872. **BÉCS, II., Taborstrasse 71.** 850 munkák.
Kittntetve több mint 490 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és vízront elárúsítók keresetnek.

MEGHÍVÓ.
A Nagykanizsai VI.—VII. kerület főtéri Keresztény Fogyasztási Szövetkezet folyó évi szeptember hó 14-én délután 2 órakor a saját helyiségeben rendkívüli közgyűlést tart, amelyre t. c. részvényes tagok meghívattak.
TÁRGYSOROZAT:
1. Igazgatósági elnök megválasztása.
2. Esetleges indítványok.
Az igazgatóság.

szava az elemi oktatásnál: kényszerítlek, hogy tanulj.

Persze ezt a kényszert — sajnos — ma még nem alkalmazzák a kőlyűszorgó, mert nem lehet. Nincs még annyira kifejlett népköztudás szervezett, hiányzik a legelőbb követelmények: az iskolák. A haladás óriási. Wlassics minisztersége korszakalkotó jelentőségű ugyan e téren, de anyagi okokból mindent Wlassics sz tudott megtenni.

Más jelentősége van a középiskola és felsőiskola beiratásoknak. Ezek már pályaválasztás jellegével bírnak. A gyermek vágyat fejez ki, mely pályára lépjen, de a szülőnek — törvényadta joga a gyermek pályaválasztása fölött határozni. A szülői szeretetnek és szülői gondoságnak és éleslátásnak ekkor kell igazán érvényesülnie.

Eggedni kell a gyermek hajlamának s mégis meg kell gátolni a helytelen irányba húzódbó hajlam érvényesülését. Vágy ellenére nem szabad iskolába adni a gyermeket; de a szülőnek épp az a legoszibbó hitványa, hogy a gyermek vágyát oly irányba terelje neveléssel, ahogy a gyermek természetének, tehetségének — az élet körülményeinek legjobban megfelel.

Meg kell érteni a szülőnek a gyermek lelkét. Tudnia kell, hogy a gyermek, mely hajlama állandó, melyik mulányok, melyik felel a gyermek könyvnyomlásából, melyik a lélek helyéből. Ezek szerint kell azután intézni a pályaválasztást. Persze a gyermeki hajlam egészen azonnali el nem fogadható. A pályaválasztás alapját mégis e hajlamnak kell képeznie. Az elnyomott hajlam megmértésének lelki károkozója lehet. Természetesen a vakon elfogadott hajlam épp az. Az arany közeputat a szülői bölcseségnek és a szülői szívnek kell megtalálni.

Nálunk — sajnos — a gyermeki hajlamok nincsenek a gyakorlati pályákra előkészítve, kinevelve. A gyermekeknek, mint a legesőbb példaként, katonának a intelligenciális foglalkozás nagyemberek mutatnak be kisgyermekkorától fogva. Arról, hogy holmi iparos, kereskedő pályát akármely nevelési formában megkedveltesse, szó sincs. Sőt fenyegetés-ként tartogatta a szülő a holmi iparos pályát s jisztegeti gyermekeit azaz, hogy iparosnak adják.

Hísiá fogunk prédikálni és sopánkodni, hogy tulnagunk nálunk az intelligenciális pályán levők, amíg gyermekeink hejlandóságát nem neveljük az összes tisztességes pályák tiszteltetésére, addig javulás sáliga fog beköszödni.

Az ideai nagy tolongás a középiskolák felé, a tülekedések a gimnáziumok kapui előtt legalább is nem kecségetnek ily közeli javulásal.

Hungarus.

A kanizsai szüretéről.

Itt van az ősz. A magyarok legfontosabb évszaka ez, mert ekkor érke a szőlő. Az édes most csillagrugó jövedvet csinál. A szüretre készülődés, a szedés, a szüretet befejező mulatás és örömbőlözés együttvére egész ünneplést alkotnak. Valaha a szüret örömmenny volt. Ilyenkor hatalmas tüzeket gyújtottak a helytelőkön, daltól, kacajtól hangzott a hegy.

Most azonban más az élet. Nem ugy van, amint volt régen, nem az a nap süt az égen. Más időköt élünk, más csillagok járnak. A szedők éneke is ritkán hangzik. Mulatás kevés helyen van, s a legtöbb nem ér egy hajlítót.

Bizony manapság a szüret valóságos temetés a régi szüretrehoz képest. Van

is ok rá bőven. Az utolsó két évzében a szőlőt mindig több és több betegség lepte meg. Phylloxera, peronospora, lisztharman, rothadás. Az időszerű is kedvezőtlen. Tavasz nincs. Április hideg. Május és június osós. A kánikula idő megsértelt, ugyanígy, hogy a szőlő ha megéri is valahogy, de tökéletlenül ér meg. A kánikula (napár szüret) július 20-án kezdődik és Szent István-napiáig tart, valóságban pedig akkor kezd melegen lenni, amikor csillagászat szerint a legmelegebb idősök lejárt. Szeptember végén már hideg van. Október, november hő nyirkos és hideg. A kései nyár rövid ideig tart és nem pótolja ki a különbözetet az ősi hónapokból. Így a rendetlen és kevés meleg idő nem képes a szőlőt oly tökéletesen megérelni, hogy annak nedvben mindenféle alkatrész zamatos legyen.

Minden év bormennyisége más. A bor alkatrészeinek aránya is változik évenként. Legjobban lehet észlelni a változást két főalkatrésznél: a szesz és cukortartalomnál. Érdekes megfigyelni a Kanizsa melletti szőlőhegyeken termett bor két főalkatrészeinek arányváltozását. Boraink 3 — 5% szeszartalommal bírnak. A legnagyobb ritkaság, ha a mi boraink közül valamelyik szeszartalma elér a 7% -ot. Egy kanizsai szőlőbirtokos megfigyelései szerint tiszedszázalékos pontossággal mérve 1890-től fogva 1897-ig a borok szeszartalma évről-évre csökkent, 1890-ben 5,27% volt, 1897-ben pedig 2,98%-ra szállt alá. Lassankint növekedett a szeszartalom és 1900-ban 3,48% volt, 1901-ben 4,37%. Az idén valószínűleg jóval kisebb lesz, kevesebb lesz magasabb a 3%-nál.

A zamatot adó anyagok a rossz időjárás folytán kevésbé szaporodtak el a szőlőlelven és nem is értek meg tökéletesen, mert gyakori hőmérsékleti rázkódásoknak voltak kitéve. Az érsi vagyolyamat pedig tartós és állandó hőmérsékletet kíván. Így tehát savanykás-mustra és még savanyabb és kissé kesernyős borra van kilitás, ugy, hogy az új bort csak gondos kezeléssel lehet némiképp is ürtebtől ízvé tenni, sőt kénytelenek lesznek a gazdák és borkereskedők a környékbeli borokat más borokkal keverni. A környékbeli borokat legjobban olaszborral lehet vegyíteni, az olaszborban meg van a nagy szeszartalom savanyúság nélkül, a kanizsai borokban kevés a szesz és savanyú ízű, összehasonlítva tehát a kétfelé bort, kipótolják egymás hiányait.

Még májusban szépen mutatott a szőlő és jó termésre volt kilitás. De a júniusi és júliusi két jégvérvés gyonyverte a szemeket. Nevezdézést a szemeknek leverte, a felét ugy összeverte, hogy még érsé előtt elrohadt. Tehát körülbelül fele a termésnek megsemmisült. Tokjában a májusi fagyok ártottak a szőlőnek, Ruszt vidékén a lisztharman pusztított, az ogni szőlőhegyek levele tulságos korán kezd hullani. Az ország nagy részében a szőlő most is olyan kemény, mint máskor augusztus elején szokott lenni. A pozsonyiegyi hegyek jó termésel kecségetnek.

Zalamegyében a balatonvidéki hegyek jobb állapotban vannak, mint tavaly, termés körülbelül másfélszer annyit lesz, Sötveg vidékén szintén jobb termés lesz, mint az elmúlt esztendőben volt.

Legsíralmasabb állapotban a mi szőlőink vannak az egész vármegyében. A legkevesebb és legsilányabb minőségű termés itt lesz. De azért ez az esztendő sem rosszabb a tavalyinál, amennyivel

rosszabb minőségű bor lesz az idén, annyival több terem.

Az időszerű jóval kedvezőtlenebb volt a mult événél, s hogy az idén csupán silányabb ízű, de több termés lesz és a rossz időjárás hatása csak a borzamat csökkenésében mutatkozik, az a gazdák szorgalmának köszönhető.

Sok szőlőt elvitték négy-öt évvel fölújították és az új tökélet most kezdik meg a jó termés. A görծvényi telep-ről tavaly sok vesszőt vásároltak a gazdák, azoknál ki a balatonmelléki nevelő telepekről vagonszámra vásárolták az anyatekét. A szőlőfelújítás lassankint halad előre. Évről-évre egy-egy részt beültetnek új tökélekkel.

A földművelésügyi kormány kísérleti állomásai és a kincstári birtokok egyaránt bizonyítják, hogy a szőlőfelújítás sikerrel jár. Örömmel látjuk, hogy birtokosaink is kezdik már a szőlőket felújítani.

Csak hogy az ily részleges toldás-földes keveset ér. Gyökeros átalakításra van szükség. A legkecskélyebb viszonyosság is halálra csapást mér a termésre. A kedvezőtlen időjárásnak nem tud ellentélni. A betegségek könnyen diadalmaskodnak a régi tökéken. Új fajta friss tökéek kellene. Ezek nincsenek ugy kitéve a betegségeknek, mint a régi fajtak. A betegségek ellen a védekezési eljárások között legsikeresebb a szőlőfelújítás. Míg a régi fajta idős tökének a részgáz oldat, kénezés, szénkénes alkalmazása a betegségeknek vagy mértékben redukálja t. i. azok hatását tetemesen gyöngíti, addig az új fajta fiatal tökéknél egészen megszünteti.

Rémelhető, hogy a közeli években a környék szőlői fel lesznek újítva, s ha az idő meg nem bontanul, visszajön a régi jó termés.

Sajnálatos dolog, hogy az idén is ily nagyos is közepes termésre van kilitás, pedig most leginkább szükség van arra, hogy a bor olekibb legyen, mert az élt szomorúságát ellensúlyozni csak sok borral lehet. Ma százszor keserevesebb az élet, mint valaha volt, igazság szerint sokkal több bornak is kellene teremni. Ahol sok a bánat, ott nagyobboknak kell lenni a vizgasztalásnak is.

Zsebképek.

Hangok az éjszakában.

Szombat este, mikor éjfélt ütött a toronyóra, megingott az én érő hitem a társadalom jutalomozó igazságérzetében. Ime, más araja az én érdemim bábéját. A szerkesztőt éri az elismerés a munkatárs felülnést keltő cikkéért s míg a munkatársat az ismeretlenség homálya fedi, a szerkesztőt, ki orre semmi érdemet sem szerzett, ünneplik hirlapi cikkikkel és macskazenevel.

Ami a kellemes szereződöt és Braun Sándor nyilatkozatát, tehát a társadalom érdekeit részének nemes méltánylást illeti — Isten látja lelkemet — nem irigyem a szerkesztő urtól, de s szerzőség elvitelni nem engedem magamtól. A lehetőség szerényen, de nyugodtan és a meggyőződés bátorágával tehát kilepek a lámpák elé és jelentem alászan: azt a sokat cseplést szerezkepet én irtam. Irtam, mert irtok minden héten egy cikket a Zalai Közlönynek és azért irtam azt, amit irtam, mert az volt a meggyőződésem. Révész ur, mikor a Domján Juliánna beszójtál, azt irta a maga „Friss Újság”-jából: „Meglátom, ki lehet-e még Magyarországon az igazságot mondani anélkül, hogy beltrőké érte az ember fejét!” Én sokkal szerényebb hangon nyikezem igazolni álláspontomat és azt mondom: az igazságot minden esetben megtalálni nem lehet, de kutatni kell és az igazság kutatásának módja ebben az esetben bizonyára nem a macskazene, hanem egy elfogadható, okos véleménynyilvánítás. Braun uré sem elfogadható, sem okos nem volt. A Zalai Közlöny szerkesztősége még mindig várja és készen várja, hogy azoknak a táborából, kik kifogásolták a Szekonképeket, akadjan egy, aki okosan fogja megmagyarázni nekünk az ő álláspontját. Ha azok az urak, kik szombat este felverték a Sugár-útszéndét, büszkéek arra a glánc kesztyűs modorra, ahogy a kongresszuson viselkedtek, lelki fölajultságú eleganciáját és meggyőződések helyes voltát bizonyítják be előttünk oly eszközökkel, amily eszközökkel mi igyekszünk fölajultsítani őket álláspontunk tarthatatlanságáról. Ezt elvárhatjuk tőlük mi, kiket nem érdek, csupán jóindulattal és a közügyek iránt való azon őszelten érdeklődés vezetett, amelynek meg kell lenni minden jóérzéű emberben.

Most tárgyalás alá veszem az inkriminált Szekonképeket és pedig annak legkecskély

részeit, mert azt tapasztaltam, hogy ami kifogást eleve tettek, az mind nem a cikk lényegére, hanem annak aprólékos részleteire vonatkozott.

Büszömlől rőtáltak fel, hogy a kongresszusról humoros hangon emlékeztem meg. Elkétnéve attól, hogy én akármit is ugy fogok fel, amint nekem tetszik, a humoros hangot a Szekonképek rovata is megkövetelte. Ebbe a rovata nem lehet rövid híreket írni, sem eseményeket szárazan regisztrálni. Ez már nem a hirlap, hanem az irodalom rovata, mely aktualitásokkal irodalmi formában foglalja közre. Ezzel mindeenesre legyen tisztázva az, kinek ollevesései vannak. Különböz, uraim, az ódák kora lejárt és a huszadik század kritikai szelleme már alkotott magának irodalmi formát, amit eltiltani az orosz cár sem képes.

A „calstokk, stancii és rófi” kifejezések csak azok akadhataok fenn, akik restellik a foglalkozásukat, mert ezek a jámbor eszközök magukban véno még nem diszqualifikáló dolgok. A Szekonképekben való vonatkozásunkat pedig félreértették. Ezeknek az értelme ott nem az volt, hogy a kereskedő segédek ezeket a valóságban vigyék magukkal a kongresszusra, hanem hogy ne feledkezzenek meg róla, mivel keresik kenyereket, mik ök és mit akarnak tulajdonképpen? Tehát ezek szóképek és az ily figurát, kérem szépen, a postikában metafórának nevezik. Hogy a „boltos legény” tud goromba lenni, az valóban nem sértés, sőt dicséret akart lenni, mert aki a maga helyén — tehát nem ott, ahol nincs igaza — tud goromba lenni, azt némely esetben szellemes embernek is tartják. Példa rá Cambronne francia tábornok, kinek egy igen közönséges gorombaságát kiváló szellemesség képen használták. Hogy mi az a „mot de Cambronne” azt itt nem lehet megmondani.

Azt hiszem a cikk egyéb aprólékosági nem kellettek visszatetszést, csak a „kancsal mézősör” kitétele nem, vonatkozásal az őszinteségre, amely idézetet — mert idézőjelben volt — egy híres jogtanárót citáltam és elég általánosságban volt mondra ahhoz, hogy rajta csupán kicsinyeskedő ember akadjon fel.

Tessék a védőbeszédem a részletekre! Nem azért mond ezeket a magyarázatokat, mintha kényszerítve érezném rá magamat, hanem hogy felvilágosítsam azokat, kik oly dologból csaptak lármát, amit nem értettek. A kereskedő segédek ismét nem voltak őszinték és most hiányzott náluk teljesen az elegancia és mondatom, a szerényység. A cikk alatt nem volt a nevem és ök szerzőként oly embert tekintettek, ki társadalmi állásánál és kvalifikációjánál fogva feleltük áll, kereskedelmi alkalmazottaknak. Ha tehát kifogásuk volt a cikk ellen, igyekszék volna azt megérteni, kérték volna udvariasabban felvilágosítást, mielőtt intelligens emberhez nem méltó eszközöközöz foleymotok. Kell sonyi méltóságosságok mindnyájunkban lenni, hogy ha egy feleltünk álló ember cselekedetét akarjuk megbírálni, előbb magyarázatokat kérjünk tőle és csak aztán bátorodjunk mi véleményny nyilvánításra. Különböz egy olyan lap szerkesztőjétől, amelyik társadalmi tekintetben hasznos voltólról és létjogosultságáról nagyon esztendősen felellással bizonyoságot tesz, fel kell tételeznünk, hogy amit lapja véleményeként megír, az az igazság érdekében jóhiszeműleg írja.

Miután ismerős már a szerző, a Szekonképek igazságát egy erős érvelt támogatom még meg, azzal, hogy én is kereskedelmi alkalmazott vagyok, tehát nekem is érdekében áll, hogy a kongresszus kedvező eredményre járt legyen. De nekem egy egész táborral szemben meggyőződésem az és ez a meggyőződésem sok más olyan embernek is, kiknek ítélőletben megnyugodtam, hogy a keresk. alkalmazottak azokkal a kongresszuson használtak és azon az uton és módon soha semmit sem fognak elérni. Meradnak tovább is rabszolgái a szabad századnak és számolyai azoknak, kik rajtuk emelkedni akarnak. Hogy nem vagyok ellenesge a magam osztályának bizonyítják azok a cikkek, melyeket a Zalai Közlöny hasábjain irtam a keresk. alkalmazottak érdekében, melyek ha nem is kellettek akkora szenzáción, mint a „Szekonképek”, de érdemesebbek voltak arra, hogy az érdekeltek inkább azokkal és az azokban tárgyalt eszmékkel foglalgorak volna. Sajnos, megalrol, azok a cikkek sohasem adtak volna alkalmat macskazenei rendezéséhez.

Több mondanivalóm nincs. Ha engem — érdemtelent — is ki akarnak tün-

tetni macskazenevel, lakom a Király-utcában 29. szám alatt.

Nagy Samu.

Révész Lajosnak „Egy tünétes története” című kirucanására Nagy Samu munkatárunk válaszol, kibegyva válasszaban a szemelyemet illeto részleteket; minthogy Révész Lajos említett cikkében az én személyemmel is foglalkozik, megfelelek én.

Révész Lajosnak irántam tanusított kímélete az utcai tünétes rendezésében igazán megható. A tünétes előtt a tünéttöklök vacsorái, élvezi a kongresszusi boom-borok mámorító hatását, a városnál bejelent az utcai botrányt éjjeli zenóek, aztán feszélyeztetve azáltal, hogy szerkesztői kollégája vagyok, véletlenül csatlakozik a tünéttökhöz és teljes passzivitással, de benső örömmel hallgatja a zenebotát. Csak akkor lép ki a csendes szemlélő szerepből, mikor Markotány József városi rendőv vezényelt a tünétes sikerét és szíjjal akarja oszlatni a tünéttöket.

Hóból kiáltja a kis bohóc, hogy mer maga itt rendet csinálni nem tudja, hogy én ezt az utcai botrányt a főkapitányiság nál bojlentettem. Ha nem takarodik innoe, elcsapatom. Erre aztán szegény Markotány rendőv szájába olyan kifejezéseket ad, melyekkel felekezeti izgatást vált statulálni, pedig a szegény rendőv maga árthatan.

A felekezet elleni izgatás vadját ugy burkolva ellenem is megkísérik, mikor kövér betűkkel nyomtatja ki lapjában, hogy én az izraelita kereskedelmi iskolánál vagyok alkalmazva és megtűrtöm, hogy az általam szerkesztett lapban Kohn-okat is emlegtenek.

Tisztelt Révész ur! Az izr. hilközsege nekem jelszerkesztésé megbizást nem adott, s hirlapsírói működésemet befolyást nem gyakorol; az én megbízóm ifj. Wajdis József, a „Zalai Közlöny” kiadó-tulajdonosa, aki nekem szabad kezelt enged arra nézve, hogy a közügyeket miképpen szolgáljam a lapban. A szerkesztésben nekem irányt tehát csak a sajtótörvény, a tisztességűdás és az egyéni becsület iránti tisztelet ad, nem pedig az Ön által rendezett utcai botrány!

Dr. Villányi Ienrik.

HIREK.

— Szeptember 10. Négyezer fordult az év, mióta Erzsébet királyné egy megtevével elémű ember törzsurása alatt kilehelt dicső szent lelkét. Mely szomorúsággal emlékezünk meg a magyar nemzet e gyászos napról és hó imákat rebeg a megdícsőült nagy asszony lelkiúdvéért. Az iskolák nálunk Erzsébet napján tartják meg a hivatalos gyászintenzitást. Csak a városház kupolájáról lengett a gyászlobogó és a Szent-Ferenczrendiek templomában gyászintenzitást volt.

— Zalavármegye törvényhatósága f. hó 10-én tartott közgyűlést. Míg a délelőtti folyamán letárgyalták a 165 ügyet. Ezek közül megemlítjük a következőket.

— Kossuth Lajos születése évfordulójának megünneplésére kiküld a vármegye Csertán Károly alispán vezetése alatt egy öttagú bizottságot, mely részt vesz a Budapesti országos ünnepen.

— Az alispáni jelentést tudomásul veszi a közgyűlés.

— A zalaegerszegi szolgabíróóság hiv. házbéret 500 koronáról 700-ra emelik. — A vamegye közigazgatási ügyeinek a vezetésére rendszeresiteneik egy irodatisztai állást évi 1600 korona fizetéssel és 200 korona lakás pénzrel.

— A tiszti főügyési állás javadalmazását, mely eddig csekély volt, föl-emelik.

— Láng Lajos ipar és kereskedelmi miniszert kinevezetéséért üdvözi a vármegye.

— Tudomásul veszik öv. Horánszky Nándorral közsönnetét a hozzá intézett részvétlert.

— Az állami kezelésbe átmenő péntárak számára átengedi a földészinti helyiségeket a vármegye az államnak évi 1000 kor. béreért.

— Módosítják az ebirtás szabályrendeletét. Ezután minden kutya adóköteles.

— A vármegyék fölajált s a közművelődési alap terhére létesített millenniumi 400—400 koronás tanuló-ösztöndíj közül az egyiket Brieglebcs Kálmán zalaegerszegi II. osz. gimnázium tanulóinak, a másikat pedig Inrey Jenő kanizsai III. osz. gimnázium tanulóinak adományozta a közgyűlés.

— Kihirdeti a vármegye a következő okleveleket: dr. Szász Géza nagykanizsai

kedvörelt... és kerestünk újat, vagy — megtartottuk mind a kettőt...

Az öreg jelentőségese mosolygott és szürke szemében megvilgalt valami elmes és szkeptikus harag, ami azoknak az embereknek a sajátságá, akik nem olyan tészából vannak gyurva, mint mások s akik emancipáltak magukat a közfelfogás alól.

A leánya halaványra váltan rebegte: — Ugy hát az akkori asszonyoknak nem volt becsületük?

Az anyó nem nevetett többé. Ha volt is a lelkeben valami Voltaire ironiájából, bizonyos, hogy a Jean Jacques lelkes filozófiájából is szunyósodott valami a szíve mélyén.

— Nem volt becsületük! Azért, mert szeretünk, nem lett volna becsületünk? Ugyan, ugyan, fiacskám, hiszen ha valamelyikünknek Franciország nagy asszonyai kövél nálunk nem lett volna kedvesünk, az egész udvar kigonyolt volna bennünket. Célhábi lettünk volna az élelnek!

Azok, akik másképpen akartak élni, beléphettek a kolostorba, nem akadá-

lyozta meg őket ebben senki. És ti, ti azt hiszitek, hogy a férfiolek egész életükön át híven szeretői fognak hennetek, csak egyedül titeket? ... Mintha bizony ez lehetséges volna. Ismétlöm nevel, hogy a házasság szökéses dolog a társadalom szempontyából, ellene mond azonban fajunk ösztöneinek. Értesz engem?

Az életben csak egy jó dolog van és ez a szerelem. S mily hamisan fogjátok föl ti azt! Hogy elrontjátok, amikor valami fölsegéset, szentséget csináltok belőle, úgy olvasvalom, amit vásárolni lehet, mint a ruhát.

A leánya reszkető kézzel nyult az öreg asszony ráncos kezéi után.

— Hallgass, nagyanyó, könyörgök, hallgass!

— És térdre borulva, könyvekkel a szemében kérte az eget, hogy adjon a szívbe csak egyetlenegy nagy, örök szerelmet, szerelmet, amilyenről a költők álmodoznak.

forvos, dr. Halász Adolf balatonfüredi orvos, Porteleky Ferencné nagykanizsai szülész, Balog Istvánné sz. Kálász Katalin felsőfőrsi szülész, Horváth Jánosné szül. Horváth Rozália nagykanizsai szülész, Pásztor Éde perli trachoma orvos, Láng János tapolcai állatorvos, Carenkó Mária szülész.

— **Kinevezések.** A m. kir. közoktatásügyi miniszter Lisztner Antal okleveles tanítóit a baglavi állami elemi népiskolához reudes tanítónak nevezte ki.
A m. kir. pénzügyminiszter Dénes Jenő letényi lakó a fogarasi m. kir. adóhivatalhoz adóosztályt nevezte ki.

A csorai prépost Vucskics Jenő tanárjelöltet a keszthelyi kath. főgimnáziumhoz tanárnak nevezte ki.
— **Egyházi hírek.** A szombathelyi megyés püspök Volper Pál alombelvi segédlelkészt Zalaegerszegre, Holvig József keménymihályi segédlelkészt Alóndvára helyezte át.

— **Igazgatói megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Polyak Mátás csáktornyai áll. elemi iskolai tanítót bizta meg az intézetnél az igazgatói teendővel.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kunfalvi H. Rezső zalaegerszegi állami főgimnáziumi reudes tanárt jelenlegi állásában véglegesítette.

— **Személyi hírek.** Vécsey Zsigmond városunk polgármestere, szabadságából visszatérően, hivatalát elfoglalta.

Lőrincy Géza volt polgáriskolai tanító városunkat elhagyta, hogy új állását a kassai főreáliskolánál elfoglalja.

— **Kitüntetés gyár.** A pozsonyi bíráló bizottság tekintettel gyártmányaink kiválóságára legelső rangunkat minősítette, legnagyobb kitüntetésre érdemesítette a Weiser gyár W. B és W. B. T. ekeketesteket és ekeket.

— **Uj laktanyánk.** A szombathelyi dűlőben épített új hűvös laktanya, elkészült és nem sokára rendelkezésünkre át fog adni. Az átadás a f. hó 20-án kezdődő vegyes bizottsági tárgyalással veszi kezdetét.

— **Közgyűlés.** A nagykanizsai ipar- és kereskedelmi bizottság 1902. évi szeptember hó 14-én délután 2 órakor szept. helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Az iparüzemek mindezeit meg létezett ügykezelési és házszabályi, valamint munka közvetítő és szálló szabály bemutatása és azoknak jóváhagyása. 2. A szálló kölcsön felvétele iránti jelentés.

— **Pályázat ösztöndíjra.** A nagykanizsai főgimnáziumot érdeklő boldogul Plosser kanonok által tett ösztöndíj alap egy helye évi 166 kor. 66 fill. összegeket üresedésbe jött. Ezen ösztöndíjért csak kanizsai születésű, róm. kath., kifogástalan viseletű, jó tanulói pályázatban. Az egy koronás bélyeggel, keresztelő levéllel és a mult évi iskolai bizonyítványával felszerelt kérvények a vesztprémi székus káptalan kezelése alatt levő egyházmegyei alspítványi hivatalhoz Veszprémben címelve a főgimnázium igazgatóságához szeptember 16-ig adandók be.

— **Elhunyt fia.** Kálmán József helybeli iskola fia szülei házáól már hetek óta nyomtalanul eltűnt, holdjét nem tudják. A kalandor fia körözése elrendeltetett.

— **Az adó csökkentése.** A pénzügyminiszter két údvös rendeletet bocsátott ki, mikkel csökkentti az adóhátralék után járó késedelmi kamatot, az adó tulfizetés után pedig állami kamat fizetését rendeli el. A késedelmi kamatra vonatkozólag elrendelte a miniszter, hogy a késedelmi kamatot csak azon összeg után számítsák, amelyet valaki az adóhátraléka törlesztésére fizetni akar. A másik intézkedése a pénzügyminiszternek az volt, hogy az állam a jogtalanul beszedett adó után, akár visszafizették, akár adóba számítattik be, öt százalékos kamatot térít meg.

— **Ló eladás.** A palini ménosztályánál f. hó 16-án délelőtti 10 órakor 3 vérl és 3 nori herélt ló u. m.: Előszállás pej, 3 éves, 178 cm. magas; Szántor pej, 6 éves, 176 cm. magas; Bárványos pej, 4 éves, 170 cm. magas; továbbá Dartagnan pej, 6 éves, 180 cm. magas; Coco pej, 169 cm. magas; Coco pej, 169 cm. magas ló nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el fog adni.

— **Katonai hírek.** F. évi október 17. és 18-án a városunkban tartózkodó népfelkeltők időségi jelentkezése a „Szarvas” szállóában tartatik meg. Tényleges szolgálatuk megkezdése végett október 6-án 1200 ujonc vonul be a 48. hadkiegészítő és a 20. honvéd kiegészítő parancsnoksághoz. Jövő hó 3-án

pedig 8 heti kiképzésre 650 cs. és kir. 48. gyalogezredbeli póttartalékos, 6-án pedig 700 m. kir. 20. honvéd gyalogezredbeli póttartalékos vonul be szintén 8 heti kiképzésre.

— **Táncoktatás.** A Nagykanizsai Kath. Legényegylet tolyó hó 14-én megkezdte a táncoktatást Krónusz Károly ur vezetésével; kedden, csütörtökön 6—8-ig és vasárnap u. 3—5-ig táncoktatás és minden vasárnap este 8—11-ig közös gyakorlatot rendez, melyre tisztelettel meghívja a tánckedvelő ifjúságot az előadás.

— **Kövezik a Kisfaludy-utcat.** Végre a Kisfaludy-utca lakóira is gondolt a városi mérnöki hivatal, mert már hordják oda a kongo téglat a Kisfaludy-utcai lakosok nagy örömeire, kik azt hitték, hogy tán az egész utcat fogják kikövezni, pedig csaldátak, mert egyelőre csak 8 drb. 120 cm. széles klinker átjáró készítettik.

— **Lopás.** Kocsis Endre, ifj. Wajdits József könyvkereskedőnél alkalmazott segéd, szerdán reggel arra ébredt fel, hogy az éj folyamán ersényéből 2 drb. 20, 1 drb. 10 és 2 drb. 1 koronásút, összesen 52 koronát elvettek. A rendőrségnél a feljelentés megtéetett, hol már a tettes nyomában vannak.

— **Első temetkezési egylet.** A „Nagykanizsai Első Temetkezési Egylet” f. hó 8-án tartott választmányi ülésen, melynek tárgya a pénztári forgalom volt Leitner Ödön számvizsgáló bizottsági elnök következtökben szamolto be: Az egylet fenállása óta a bevétel 9814 kor. 98 fill., a kiadás 7303 kor. 64 fillér volt és így tiszta készpénz vagyonja az egyesületnek 2611 kor. 28 fillér, melyből a takarékpénztárba 1894 kor. van elhelyezve, 617 kor. 22 fillér pedig az egyleti pénztárnaknál van a folyó kiadások fedezetére. Ezen kívül vagyonát képezi az egyletnek: gyászkosci, gyászszáló, Szent-Mihály lova, temetési lámpák, továbbá irodai berendezés és egyebek.

— **Hírdetmény.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium a hadseregnek 1903. évi dörből való ruházati és felszerelési cikkei egy részét magyarországi kisiparosoknál óhajja beszerzeni. A szállítandó cikkek: bakancs, különféle csizmák, szijak és szijazatok, valamint löszerszámok. Erre az érdekeltek figyelmét oly megjegyzéssel hívjuk föl, hogy a részletes pályázati hirdetés a „Budapesti Közlöny” f. évi augusztus hó 12-iki számában jelent meg, szonkivül a többi közt a Magyar Ipar című szaklapban is közléttetett, s e lapok kiadóhivatalaitól a kérdésem leppelidény akadály nélkül megszereshető. Az ajánlatok legkésőbb f. évi október hó 30-ikáig nyújtanók be az alulirt kamaránál. Minden irányu részletes fölvilágosítással készségesen szolgál a kamara titkári hivatala (Sopron, Lackner Kristóf-utca 3. szám I. emelet.) Sopron, 1902. évi augusztus hó 16-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Szerkesztőség: Dr. Vullányi Henrik, felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas cserény, a derék-, testrészek és a forgó közhányes bántalmainál a „Moll-féle francia boraxos és só”-val való bedörzsölés sikerrel basználható. Egy üveg ára 1 kor. 80 fill. Szétküldés naponta utánvételre Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szálltató által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vídéki gyógyszerárakban és anyakereskedőkben határozottan Moll-féle készítmény kérésre az e gyári jelvényével és aláírásával.

Nyilttér
Az e rovat alatt közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a közhánybántalmak ellen, továbbá a legző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR
sikrevel rendelve leasz.
Húgyhajtó hatása!
Kellemes ízű — Könnyen emészthető
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

1901. V. 1161/20. 22. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirtott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1901. évi V. 1161/20. és 22. számú végzése következtében Dr. Kisfalvi Albert Rezső budapesti ügyvéd által képviselt Simay Anna, illetve Marton József bpesti lakós javára Koltay László és neje habóti lakosok ellen 4846 kor. 40 fill. a jár. erejéig 1902. évi május hó 24-én és július 1-én és 2-án foganatosított kielégítési végrehajtási utján lefoglalt és 4717 koronára becsült butorok, fanemek, borok, hordók, élelmickek, zser, marhák, disznók, lovak, arany és ezüstnemek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1901. évi V. 1161/20. és 22. számú végzése folytán 4846 kor. 40 fill. tökélyvetelés, ennek 1898. évi március hó 21. napjától járó 5% kamatai és addig összesen 632 kor. 41 filléren birólag már megállapított költségek erejéig (820 kor. lefizetett összeg leszámtásával) Aló-Hahóton leendő eszközlésére

1902. évi szeptember hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1902. évi szeptember hó 11. napján.

Huckstedt Gocsárd, kir. bir. vjható.

1611/902. végreh. szám.

Arverési hirdetés.

Alulirtott bírósági végrehajtó a kir. törv. 352. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1902. évi P. v. I. 121/1. számú végzése következtében Dr. Kreiser József nkanizsai ügyvéd által képviselt Brill József terménykereskedő síófői lakós javára Hoffmann Gyula kereskedő nkanizsai lakós ellen a nagykanizsai tárházakban elhelyezett 6091 kilogram árja métermászákat 11 kor. 40 fillér kikiállási árban nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1902. évi P. v. I. 121/1. számú végzése folytán a nagykanizsai tárházaknál leendő eszközlésére

1902. évi szeptember hó 22. napjának délutáni 3 órája

határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagykanizsán 1902. évi szeptember hó 7. napján.

Maximovits György, kir. bir. vjható.

VATTA! HONI GYÁRTMÁNY! „MUNGO.”

Vattagyár Budakalász. Államsegélyezett gőzlüzemre berendezett gyár ajánlja készítményeit tekeres és táblavattákban.

Mázsagyapot magyar szabók részére. Bpesti raktár Deák Ferenc-utca 21.

Zongora és ének órákat ad mérsékelt árak mellett házban és házon kívül

Soldner Hirschel Juliska okl. zenetanárnő. Jelentkezhetni naponta III. Bajza-utca 10.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan új tallmányu orvosság, mely az elcsesztett erőt újra megorzza, Fröbcsomagtól s egy szárd oldalsó könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbmulatraméltóbb csodaoorvossg, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nem bajokban, szífliben, valamint elcsesztett férfiben szenvednek. Ez okból elhatározták az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld, kérel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó némi bajokban, szemlel egygyűgűltesben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer követetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredményt győgtijti az évek óta tartó betegségekért. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alatt felelt címre, a honnan a csomagot rögtön kiküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A probacomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki által érte bérthonban magyarl, mire titoktartás mellett postafordulával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly sápen be van csomagolva, hogy a tartalmat senkinek fogja megmutatni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elckton Building, Port Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Ügyes utazók

kerestetnek egy nagyon keresett cikk elárulására. Nagy kereset. Ajánlatok F. D H. 745. alatt Rudolf Mösse Frankfurt a/Main intézendők.

Nagykanizsán Gyár-utca 27. számú ház kerttel együtt olcsó áron eladó.

KEIL-LAKK
legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.
Sztaltalan
PADLÓ-VIASZ GLORIA
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

ARANY-FÉNYMÁZ
képkeretek stb. bearyanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

FEHÉR „GLASUR”-FÉNYMÁZ
Legjobb szer mosdó-aszaltok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnanai befestésére.
1 doboz ára 45 kr. —
Mindenkor kaphatók:

NEU és KLEIN cégnél NAGYKANIZSÁN.

GYÜMÖLCS-, FÜZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT,
aszalt füzelőket ajánl a legjobb minőségben az
„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR”
KECSKEMÉTEN.
ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENVE.

GLOBUS
Tisztító-kivonat
jobban tisztít mint minden más tisztító-szer.

MÉHESZGAZDÁK FIGYELMÉBE.
Az őszi méhészedés beköszöntött évadja alkalmából értesítjük az i. t. méhészgazdákat, hogy a termelt
mézet
bármily nagy mennyiségben legjobban értékesíthetik
Rothschild Samu
méz nagykereskedőnél
Nagykanizsán (Magyar-utca 19. szám.)

Minta legyen! 20 fill. posta-költség ellenében

Minta legyen! 20 fill. posta-költség ellenében

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdék készítő irat.

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdék készítő irat.

„IPE” californiai hajnövesztő hagyma

egy szenzációs hajnövesztő, amelyen Európában eddig még soha nem volt. Egy csomag „IPE”-hagymából minden gyermek maga készíthet mintegy 2 liter „IPE-hajvizet”, amelynek szenzációs hatása valóban mindenkit meglep. A haj már az első mosás után háromszor olyan sűrű lesz mint előbb volt. A haj soha meg nem eszik. A haj sűrűsödéséért felelősséget vállalunk. Korpa azonnal eltűnik 1 nagy csomag valódi „IPE-hagymát” 2 fill. fél csomagot 1 fillért szállítunk minden világrészből (sz. összeg 2 fill. beküldése ellenében, esetleg helyesje-lyekben vagy utavéttel) Mindenkinél saját érdekében áll, hogy 1 ilyen csomag valódi „IPE-hagymát” megrendeljen. Egyébiránt szállítunk kész „IPE-hajvizet” is üvegekben nagyság szerint 250 fill. és 1 fillért. Orizso meg mindenki ezen birtetés, mert ritkán fog megjelenni. Tossák a calaire pontosan Egyáltalán mert máskülönb. felelősséget nem vállalhatunk. Első amerikai „OJA” vállalat, Bécs, IX. Währingerstrasse 16. l. emelet.

CACAO

SUCHARD

GRAND PRIX PARIS 1900.

Csak Globus tisztító kivonattal tisztítsunk

Arany éremmel kitüntetve Páris világlkiállítás 1900. Arany érem Bécs 1902. Mindentűt kapható. Doboza 10, 16 és 30 fillér.

Vértképző Idegerősítő

Jersan-Cacaop

Vastartalmu táp és erősítőszér, vértképző és idegerősítő izletes és könnyen felszívódik. Kérdezősködjünk az orvosunknál.

Főraktár Zalamegye részére:
Práger Béla gyógyszerésznel
Nagykanizsán.

Z. K. 902. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legkacsaabb gyomor- és testbántalmak, gyomorgörge és gyomorhér, rögzött székrekedés, májbántalom, vér teltség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e joles háziáornak értékek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy leposított eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenytttetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll” felirattal ónozzal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só novezetesen mint fajlatomozilapító hadzárszállító szer közvény, caux és a meghülés egyéb következményeindől legismeretesebb népszér. — Egy ónozzal eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújabb, legjobb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappan a bér okozott ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautárvét molliet teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fla.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók

foltyonosan ható kettős emelty szerkezettel, és nyomóerő szabályozóval.

A munka képesség 22", nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szűretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrök. Aszaló készülékek gyümölcs és főzőek aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővasszó permetezők.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legjobb szerkezetű „AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag-és különböző magenyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegetakarítás teszi lehetővé. Különlegességeket azéna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, osztógépek, járgányok, gabonaprésok, traktorok, ekék hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gardasági gépyarak, vasöntődek és vashomorpúvek

Alap. 1872. **BÉCS, II., Tabornstrasse 71.** 850 munkás.

Ritódtire több mint 490 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Résletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és vissont elárúsítók kerestetnek

Brázay-féle sóborszesz

nélkülözhetlen háziszer.

Kapható mindenütt.

ACETYLEN

KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT

oly acetylen készületek szállítanak, mely minden kívánalomnak megfelel.

Ezzel minden hiányt megszüntettek:

Robbanásbiztonság, Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés, Elérhetően tiszta és gyors utántöltés, Solid kivétel és egyszerű kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államiban.

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesítésére minden kivitelben és nagyban.

(Prospektusok, elismerő-iratok, költségvetések ingyen és bérmentve.)

Elsőrendű Carbid folytonosan a napi árakért szállítatik.

Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös, sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészítetnek.

Az installatlokban jártas, tisztességes képviselők kerestetnek.

Ujabb haladás!

Bejegyzett Kérje mindeütt csakis az ujEisenstádtter-féle

EGLASINE

padlófénymáz.

Gyári jegy: „VAS-LOVAG” törvényesen védve.

Gyorsan szárad! Kiadós! Mosható! Tükörfényű! Tartós! Szagtalan!

Védjegy „Vaslovag”

EGLASINE padlófénymáz utólag nem ragad így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be EGLASINE használatban a legolcsóbb beereszt szer. Taktarékos baszoalat mellett 1 kg. ele-gendő 12 m² méter területra.

Kapható mindenütt.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló DR. MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól utalással az itt óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN, MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BÉFÜTHET. Szellőztetési berendezések, MINDENMÉJ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTÉSEK. Legjobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONUTUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYARUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 10 kor. — fill.
 Fél évre . . . 5 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
 Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
 6 hasálos polttörőben 14, másodsor
 12, a minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBE
 petij. soronként 20 fill. ért. vétet-
 nek tel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevére címzettnek Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadottnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagy-kanizsai kisednevelő egyesület,” a „nagy-kanizsai tanítói járáskör,” a „nagy-kanizsai keresztény jótékony egyesület,” „a-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „szepromi kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETÁRIUM HETILAP.

Kossuth Lajos.

Nagykanizsa, 1902. szeptember 19.

Robot, dézsma, urbér volt még, midőn Kossuth Lajos 1826-ban megkezdte ügyvédi pályáját. A népet, a nemzetet, a nemességet képezte, ez volt minden jogok élvezetében, ez volt a szabadság ember, ur a megyén, az ország törvényhozásában, közigazgatásában, paraszt adózt, fuvarozott, utazgatott, robotolt, a bírása földes ur volt, nem választott, nem szavazott, birtoka, tulajdona nem volt, hivatalnok nem lehetett, katonakodott, szóval a nemesség kiváltságaival élte meg életét, míg a nép szenvedett, minden jogból ki volt szorítva.

A megyei zóld asztalnál, az országgyűlési tudósításokban Kossuth felkarolt a szegény nép érdekeit, az uradalmi ügyész, a jog embere, nagy lelkével, éles elmével, lángoló szívvel átértette, hogy a jobbágyok felszabadítása, az országnak első legfontosabb érdeke.

Az 1831-ki paraszt-lázadás megérelte már benne a gondolatot, hogy a lázongás csirája mélyebben: a nép nyomorában fekszik, s 1837 ben fogásba vetve, bíróné falai között elméikései bizonyossá tették a felől, hogy a hazai intézmények leginkább

azért évtűtek el, mert nem felelnek meg a korszellemnek. Ezóta Kossuth a demokratikus eszmék szolgálatába állott, s a jogegyenlőség, testvériség, szabadság eszméi lettek eszményei, s ezek megvalósítását erős kézzel: szóval, tollal, szilárd akarattal keresztül is vinni törekedett.

Metternich Kelemen nem kérdezte a nemzetet, vagy az országgyűlést, megszavazza-e a kért adót, ad-e katonát, felemelheti-e a só árát? Katonát szedték, újoncokat, s mint-hogy az országgyűlés nem volt egybe-híva, a megyék emelték fel szavukat, mire bekövetkezett az adminisztratori rendszer, királyi biztosokat küldött teljes hatalommal katonai erővel a megyékbe, s elhatározta, hogy a rendi a nemesei alkotmányt nem engedni megbolygatni, bármit tegyen Széchenyi és Kossuth.

Ekkor kezdődött a korteskedés a régi alkotmány ellen és mellett, melyben a bécsi kormány pártívei küzdöttek azon alkotmány mellett, melyet tökrétenni, megsemmisíteni, kiírtásai volt örökös gondjuk és törekvésük.

Ekkor lép fel Kossuth az „országgyűlési tudósítással”, melyben szép, világos, meggyőző irányával adja elő a haza s népszabadságról, elmondott beszédeket, ékesen tolmácsolva a szabad eszméket. A közvélemény megalkott, Kossuth dicsősége s a demokratikus eszmék, s velők az ellenzék terjedt, s a kormány tehetetlen dühében betiltja a lapot, majd elfogatja Kossuthot, Lovassyt, Wesselényit, s felségárulási pert akaszt nyakukba amiatt, hogy bátrak voltak az igazságot, a jogot, a jogegyenlőséget, a szabadságot és testvériséget hirdetni.

1841. jan. 2-án azonban ismét lapszerkesztő lett Kossuth, érezve, hogy csak a hírlap az, ami milliókkal közli, érteheti meg gondolatait, s nyeri meg a közönséget a nemes eszméknek, s megindította a „Pesti Hírlapot”

E lap fontos szerepet játszott a nemzet életében, új eszméket, új gondolatokat hozott forgalomba, s míg a régebbieket tisztázta, új reformokat javasolt s a visszaéléseket ostromozta.

Lázás forrongás veté erőt a nemzetet, a szívek fellobogtak, mert látták, hogy a nemzeti örök kifejtése, a sajtó, a nép és földbirtok felszabadítása a politikai jogoknak a nem nemesekre való kiterjesztése, a törvény előtti egyenlőség, az ősi-ség, robot eltörlése a közteherviselés behozatala célja Kossuthnak, s lapjának: a „Pesti Hírlapnak.”

A kormány meg tesz mindent Kossuth ellenulozására, szolgálatait esetleg nagy jutalmat is helyez kilátásba, Széchenyi a vasuti társaság önköltségét ajánlja fel neki, de ő független akar maradni, szegény, a népet akar élni, mely örök, melynek élni kell.

Kossuth megyei az ajánlatokat Tinnyére vonul, s felveti a honi ipar védelmét, rámutat Ausztria gyár-íparára, az igaztalan váma és megszerzezi a védegyeket, fejleszt a műipart, hogy felszabadítsa hazáját Ausztria gyámsága alul, fojtó karjai közül, s Ausztria érzékeny anyagi veszteségeket szenvedett Magyarország kereskedelmi s igazi önállósága folytán.

A sors azonban azt akarta, hogy ne mint ember, mint a szabadság eszmék harcosa, vagy mint nemzetgazda vigye el az érdem babérjait,

mint politikust érte az a jutalom, melyben politikus népszónokot a világ még alig részesített.

1847-ben követte választatván, 1848. márc. 3-án emelte politikánkát európai színvonalra, midőn megértte a kornak intő szavát, feliratot indítványoz, hogy küldjön a király felelős tanácsosokat az országgyűlésre (minisztereket) s adjon alkotmányt Ausztriának is.

Az alkotmányt az 1848-ki törvényekben testesítette meg Kossuth, midőn mindazokat az eszméket, miket hirdetőt, törvényeinkbe lefektette, oly fundamentumot adva az új alkotmány épületének, melyek, mint Deák is kijelentette, örökre fenn fognak maradni. Az 1848. márc. 3-án tartott beszéd hatása alatt Lajtán tul is megszületett az alkotmány, s az ország nádorának vezetése alatt a király elé járult küldöttség felelős miniszteriumot, nemzetiséget, népképviselet, vallás és sajtószabadságot, évenkénti országgyűlést, közteherviselést hozott Magyarországnak.

Ez óriási vívmányok sikerülte Kossuthé, lángelke, ékesszólása, merész felépíté teremtette meg a modern Magyarországot, s mily nagy volt az ereje s akarata annak kivívásában, oly nagy volt annak megvédésében, 1848. jul. 11-én rámutat, hogy a haza veszélyben van, a felbujtogatott nemzetiségek rátorított hazánkra, Erdélyben az oláh, délen a szerb és a horvát, éjszakon a tótok, megrohanják a városokat, falvakat, legyilkolják a magyarokat! Mily lelkesedés közt szavazta meg a nemzet a 200 ezer katonát s 42 milliót, hogy járja be Kossuth lelkesítve fegyverre az Alföld nagyobb leveisait, hogy gyúl fegyver

alá a nép, hogy győz, hogy fosztja meg 1849. április 14-én a debreceni országgyűlés a Habsburg Lotaringi házát a trónról, azt a történelem fentartotta; ármány, viszály s 200 ezer orosz mégis leveri a szabadságharcot, de Kossuth a külföldön is csak hazájára, szabadságára gondol, s így veszik el mint hazája hű fia!

Baboss László.

A városi zalogház.

Kívánatos intézmény alkotását kiűrelte meg a városi tanács a f. hó 15-iki hétfői közgyűlésen. A zalogházakról volt szó, hogy azokat városi kezelésbe vonják. Különböző nézetek, különféle vélemények kerültek naprendre, melyek közül a legtöbb a zalogházak rendezése mellett nyilatkozott.

Valóban szükség is van a zalogházak rendezésére. Kell még szigorú ellenőrzésnek és felügyeletnek is kiserő a zalogház működését, mert ez a szegény emberek bankja. A társadalom első osztálya, szegény emberek, szorult helyzetbe jutott egyének, mind a zalogházak vannak utalva. Aki takarékpénztárban nem kap kölcsönt, váltóigirás nem ajánlkozik, magánfel kamatára nem hajlandó pénz adni — de a kölcsönre elkerülhetetlen szükség van, — akkor az utolsó eszékhez folyamodik és zalogba teszi valamely nélkülözhető holmiját. Nyíron a tükibakt, télen a szalmakalap, porcpi, nyári öltöny és porkövevény, zsebóra, ékszer, vagy más kevésbé szükséges tárgy a zalogháza vándorol.

Sokszor jut az ember oly helyzetbe, mikor rendkívül fontos rész néve, ha azonnal pénzhez jut. Némielkor a segítség annyira kell, hogy uzsorapénzhez is fordul a megszorult ember. Ezen esetek az alsóbb néposztályban gyakran fordulnak elő. A családoknak nincs állása, nincs hitelle, a család éhezik, a síró gyermekeknek kenyer kell, mi lesz addig a pár napig, míg a családki alkalmasabb után néz. Esetleg a családki kórházba kerül, nem tudja a betegségélyző pénz-

TÁRCZA.

Egy veszedelmes riport.

A „Zalai Közlöny” tárcája.
 Írta: Ervin Carle.

Azt hiszem, Jenkins is gondol még néha rám; pedig, Isteneim, de sok esztendő pergett le azóta! Valamikor, irodalmi kamarszerveinkben testi-lelki jóbarátok voltunk. De szép idők is voltak azok, Isteneim!

Nem hűségesebb, nem elváhatatlanabb kísérője a testnek az árnyék, mint Jenkins és én voltunk egymásnak. Utóbb már egy is hívtak bennünket Jenkins és én. Együtt kódorogtunk redakció után az újszakában, együtt kopaltunk és együtt ottunk — ha volt mit, együtt látkunk, együtt álmodoztunk és együtt és egyszerre ebredtünk fel a szürke valóságra...

Akkoriban a New-Yorki Diurnal munkatársai voltunk és a templomi riportot kellett ellátnunk. Ha visszagondolok rá, hogy a legtöbb szentbeszédet, ahelyett, hogy becsületes riporterekhez illően a temploni istentiszteletek alatt a kálapunkba stenografáltuk volna, úgy szerkesztettük össze sör mellett a korezmákkel belezselve, mondom, ha ez eszembe jut, már előre érzem a pokol gyehennaszűzét, mert egész bizonyosnak látszik előttem, hogy haldom után a pokolba kerülök. Csak az az egy vigasztal, hogy Jenkins is ott lesz, vélo pedig még a pokolban is lehet kedélyes grákat tolni. Hát így volt ez azokkal a

templomi riportokkal. Egyszer gyalázatosan meg is jűrtuk véle. Na, hanem ez nem tartozik most a dologra.

Jenkins ott állt az íróasztala mellett velem szemben és angolul káromkodott, mert utálta, teljes lelkéből gyűlölte a rendőri riportot, abban a pillanatban pedig éppen ilyen sajátú irodalmi alkotással vesződött. En magyarul káromkodtam — tehát meglehetősen előnyben voltam Jenkins-szel szemben. A világ semmiféle nyelvről nem lehet ugyanis olyan jóízűen káromkodni, mint magyarul. Annyi azonban igaz, hogy ezzel a kis elégtétellel — azzal ugyanis, hogy magyarul káromkolhattam némiképpen tartozott is a sörös nekem, mert én bürze-sürgönyöket desiffiroztam, az pedig jóval utálatosabb foglalkozás, mint a rendőri riport.

Egyszerre megszűnt a villamos tűzjelző készülék és éles berregése nagy tüzet jelent. A riadó hangja az egész szerkesztőség felháza hozta. A szerkesztő berohant hozzánk a riportert szobába.

Ki van itt — kiáltotta magából kikelve. — Ah! Jenkins és én. Úljének kocsiba és lóhálatba menjének a veszedelem színhelyére. Vigyének magukkal egy rajzolt. Ha pénz kell menjenek le a főpénztárhoz. Hanem tényeket akarok urak! Tényeket! Frázisokat az újjamból kispizzoni én is tudok. Tehát rajta! Két hasabot nyitva tartok.

A szerkesztő szinte reszkettett az újságírói háztól, látszott rajta, hogy legjobban maga szeretne oda menni, hogy a két-hasabos riporttremeket megalkothassa. Ez a ház pedig ragadós; egyszerre bennünket

is valami belső tűz loppelt meg. Mint mikor a vén esztaló trombita harsogást hall.

Kocsiba vágtuk magunkat és indultunk. A kocsist egész után vágatására szűköltünk és az ember, dollárjaink meggyőző rábeszélésének engedve, becsületesen húszingolta tisztas aggratát elő álltunk.

A dock közelében égett. A raktározatlan árutömegekben keletkezett a tűz: valószínűleg valami részeg matróz fapipájából hullott ki a gyújtó szikra. A veszedelem rémes gyorsasággal terjedt s az egész dockot fenyegette.

A kikötő közelébe érve, Jenkins megállította a kocsist és kiugrott. Sejtettem, hogy mit akar. Az ilyen nagy tűzveszedelemmel roppant néptömegek szoktak összeverődni. Nem tudom miért szereti az ember olyan nagyon a tüzet látni. Tény azonban az, hogy egy kicsit mindenki pirmanikus.

Jenkins iarra gondolt, hogy a tömegben kocsin egy sem juthatunk a tűz közelébe. Kihűztünk a kocsist és lefutottunk a partra a kikötőbe. Hamjót keressünk vagy gőzbárkát. Majd jó pénzért a part mentén a tűz közelébe vigyén.

Egyetlen egy gőzcsónak fekdét horgonyon a kikötőben, egy olyan villámgyors járásu, könnyű jóság, amely úgy siklik a habok tetején, mint valami nagy, barna vízimádár.

mindenféle kifogást csinált, csak hogy lerazzon a nyakáról bennünket.

Jenkins azonban nem az az ember volt, akivel könnyen végezhet valaki. Ó képes volt egy vén négerrel is te-tu polarnat inni, ha arról volt szó, hogy valamit meg kell csinálni. A kapitány szerette a dollárt, a kérdés tehát nem volt nagyon bonyolult.

A gőzcsónak megmozdult és belefúrta hegyes, keskeny orrát a hullámokba. A kis hajócska igazán becsületére vált építő-jelnek, szinte cikázva járt a tengeren. Ott állunk a fedélzeten s a korlátok kibajozva lestnk, hogy mint nőtt, mint terjedt félelmes gyorsasággal a part felől lobogó tűzözeva, amint közeledtünk feléje.

A tűz előtt hatalmas, fekete tömeg vette el a kilátást, amely élesen kivált a háta megett lobogó vorosságból. Valami nagy hajó lehetett. Előtt tekintetere egy látszott, hogy a tűz a közelség dacára is megkímélte. Amint azonban szemünk hozzá szokott a tűz káprázata lobogásához, láttuk, hogy a hajó orrát is kékes lángok nyaldossák.

A partról áthalaltatszott hozzánk a gőzszivattyúkócsik néhez zihálása, az érkező szivattyúkócsik tompa ándbörgése és éles kúrjölése. Az eszernyi embertömög zaja azonban csak egy szűrdődt át a távol-ságon, mint a méh döngése és össze-vegült a hajónk oldalához verődő hullámok morajlásával.

A tenger felől két tűzoltó-naszád lövele hatalmas vizsugarait a partra égő gyehennába; és minden vizsugar után strár, fekete füstömgő csapott fel a tűz-

tengerből, amely millárd szikrát és eleven zsarátnokot okádott a part felé.

Lassan, vigyázva közeledtünk az égő hajó felé. A dockhoz érösített kikötő-kötelek el voltak szakadva, vagy elégett s a hajó feűk horgonyán megfordult. Előjött hatalmas lángok nyaldossák, a partnak álló fara azonban, ahol a falékek vannak, még egészen sötét volt.

Mikor egészen a hajó közelébe értünk, a kajitók felől egész világosan látunk viányogást és gümekriszt hallottunk. Jenkins és én reméltem tekintettünk a kapitányra, akinek arcáról szintén névtelen jelelem rítt le.

Egyetlen borzasztó gondolat markolt bele a lelkünkbe. Egy pár pillanat alatt a hajón elfog hatalmasodni a tűz! Mind a hárman a kötélgézőhöz szaladtunk, amely ott fekdtt összegyűgyögtette, a parancsnoki híd közelében.

Néhány sikertelen kísérlet után sikerült a kapitányunk a hágosót egy dobni az égő hajó fedélzetére hogy egyik fokával szilárdan fennakadt egy kádló korlátodon.

A fórság kezdett kiállhatatlanná válni, nem volt idő a habozásra, — eszelekedni kellett. Jenkins egy hatalmas szökéssel a kötélgézősön torment és felfutott rajta. En követtem őt. A sürű, fojtó füstfelle-gekben keresztül, lélektelen nélkül futottunk a kajitó felé, ahonnan a gyermeksírás hallatszott. Szerencsére nem volt kulcsesal bezárva. Betaszítottuk az ajtót, s a nyíláson egy hatalmas ujfunduldi kutyá ugrott felénk örvendő vakantással. Közvetlen az ajtó közelében, apró kacsoival göröcsösen egy lábút ölelve magához, egy szöke

tárnak. Egy szegény iparossegédet hal-
dokló édesapjához hívják, hitel híányában
honnét vegyen annyit pénzt, mennyi a
vasuti költségre szükséges.

A felsorolt esetek és hozzájuk hasonlók
nagyban fordulnak elő. A mai
nehéz megélhetési viszonyok, a farszótól
életküzdelem, a beálló változások mind-
egyikre szükségessé teszi azt a körül-
ményt, hogy zálogház legyen minden
nagyobb városban.

Mint ahogy a zálogházhoz olyanok fordul-
nak segítségért, kiknek vesztenivaló-
juk nincs, fölösleges pénzük szintén
nincs és minden veszteség közelebb jut-
tathatja őket a koldusokhoz, a zálog-
házaknak biztos alappal kell rendelkezni,
hogy az esetleges rázkódások a szegény
embereknek odahelyezett véres verejték-
kel szerezett tőkét ne veszélyeztethesse.
A nyereszkedési vágy, hamis csod, sik-
kasztás és egyéb oly okok, melyek
nagy pénzintézetek alapján való meg-
rágódást okozhatják, a zálogházakat
végleg tökéletesíteni, minék következe-
ménye lesz a legszegényebb emberek
érdeken megkötésére.

Azért a zálogházakat szigorúan kell
ellenőrizni, folytonos felügyelet alatt
tartani, számadásait, raktárkészletét, pénz-
tét szigorúan megvizsgálni, a kezeléssel
gyakran fölvilágosítást kérni. Így lehet
csak a zálogház zavartalan működését
biztosítani és az esetleges visszaéléseket
megakadályozni.

Ily tartós állandó felügyeletre csak a
város képes. S a zálogház csak akkor
lehet biztos intézmény, ha városi —
esetleg takarékpénztári kezelésbe megy
át. De jobb, ha városi kezelés alatt áll,
mert a város jobb ellenőrzést gyakorol,
mint bármely felügyelő bizottság, mert
míg a pénzintézetnél a felügyelő bizot-
tság csak névelőket tartat vizsgálatra,
addig a város hetenként megvizsgálhatja,
sőt naponta is ellenőrizheti működését.

A zálogházi üzlet nem valami jövedel-
mező. Csak kevés hasznót hajt. Magán-
felek nem szeretnek zálogbizletet alapí-
tani a csekély nyereség miatt. Ha az
üzlet lanyhán megy, a zálogtárgyakat
zálogba adja az illető üzlettulajdonos
egy másik zálogosnak, mi semmi esetre
nem helyes. A kiváltó félnek két üzletbe
is járni, esetleg várakozni, míg a zálogos
a tárgyat visszaváltja, kellemetlen dolog.
Az alzálogos üzletet ellenőrizni sokkal
nehezebb és itt könnyen módjában áll a
zálogosnak visszaélni elkövetni.

Az alzálog üzletet egyszerűen nem
kell megengedni. sőt ki kell tiltani, hogy
a város rögtön betiltja a zálogházat, ha
alzálogba adja a tárgyakat. Ily kikötés
mellett azonban zálogház nem fog léte-
sülni, ha pedig létesül, pár év alatt

bekövetkezik az idő, hogy az üzletet
a tilalom megszegése miatt be kell
szüntetni, mert az üzlet folyton hullámzik.
A városnál ily eset nem fordulhat elő.
Ha az üzlet nem megy, lassankint kiadja
a tárgyakat a kiváltóknak. A fölösleges
bejött összeget a zálogbizlet beszovalja a
városi pénztárba. Élni a jövedelemből
nem kell senkinek. A kockázat a város-
nál sokkal kisebb, mint más magánosnál.
Azonkívül lehet az üzletet biztonság-
oskárát betérés, sikkasztás, tüzvész ellen
biztosítani, mit magános nem képes
megtenni.

A kezelés egyszerű. Kell egy folyó
számmal ellátott zálogcédula-füzet, hova
a tárgy érteke, leírása, a kiadott összeg
s a kamat lesz mindkét oldalon beírva.
A füzet folyó számmal van ellátva s a
megmaradt ellenőrző jegyet a kölcsönt
felvevő föl aláírja. Mindkét cédulán a
tárgy raktári száma is föl van jegyezve.
Egy gyűjtő könyv, hova a tárgy neve és
értéke, a kiadott pénz és kamat, a zálog-
cédula száma, a tárgy raktári száma lesz
bevezetve, egy rovattal a visszafizetés
számára. A harmadik könyvben cupán
két rovat van, kifizetett kölcsönösszeg,
mellette a gyűjtőkönyvi szám, bevétele
mellé a gyűjtőkönyvi szám, és a pénz-
tárkönyv vagy napló.

E módszer egyszerű és világos. Az
ellenőrzés könyv, mert egyik könyv
ellenőrzés a másikat. Yégül lehet egy
zárlati könyvet is vezetni, melybe a
napló zárlatát naponta beírják.
Ígaz, hogy a zálogház üzlet fontos
üzlet, közszükségletet képez, tehát nem
sérti a város tekintélyét, ha kezébe veszi
annak kezelését. A város a tetteivel a
közönség iránti humánus érzékét előnyös
színen mutatja be. Ha külföldön községit
takarékpénztár, Magyarországon Győrben
és Kassán városi zálogház léteznek, akkor
nálunk is lehet. Nem akarjuk, hogy
megismertetődjön a legutóbbi szenzációs
eset. A zálogház létesítésével a város a
szegényügyet és a humanizmust pártolja,
nem pedig nyereségre akar dolgozni. Ha
a zálogház évenként csak pár száz forint
tisztá jövedelmet hoz is, nem veszt vele
g város, mert az erkölcsi haszon legalább
is tízszer nagyobb lesz a tiszta nyere-
ségénél.

HIREK.

**— Nyilatkozat. Révész Lajos a "Zala"
75. számában egy sértésekről és személyes-
kedésekről bemzsgő nyilatkozatot tett
közé ellenem. Én Révész Lajost arra
a téré, melyen ő mozogni szokott, nem
követhetem, nem fogom megkísérelni,
hogy őt meggyalázó kifejezésekkel a köz-
véleményben lealacsonyítsam. A közönség**

Azán hajrá, be a szerkesztőségbe!
Jenkins magának tartotta fenn a
"tenyeket" én pedig klasszikus stilvira-
gokat gyártottam a dolog élébe fejnek,
amelyben mentési kalandunknak igen nagy
és igen rokonszenves szerepet juttattam.

**Kutya-nyelv kutya-nyelv után röplöt
fel a pneumatikus vezetéken a szedő-
termekbe és nem telt bele egy óra sem,
az öreg már ott állt előttünk a kefe-
lovatnál kezében.**

— Jó estét uraim! — szól hunyor-
gatva bozontos, szürke szemöldökei alatt.
Ez jó munka volt!

**Valósággyal így mondta. Nem akartunk
hinni a saját füleinknek. Igaz, valóságos
dicséret az öreg szájból! Na a föld
bizonyosan visszafelé fordult forgásában,
mert ez már nem megy a régi rend
szerint!**

— És mégis úgy volt!
Mikor az öreg visszakullogott barlang-
jába, Jenkins és én hadilátásot álltunk.
Alapos mérlegelés alá vittünk mindent.
Az egyik serpenyőbe tettük a dicséretet,
a másikba pedig a rovásunkat, amelyen
sűrű vonalakban volt felróva némely
sötét alacsonyágok emléke. A mérleg
azonban hitünk szerint csakis a másik
oldalra billentett és pedig olyképpen,
hogy a billenés valamelyes fizetésjavításban
fog emberi érzékekkel is elfogható módon
nyilvánulni.

**Igy hittük mi: Jenkins és én.
És billent!**

jobb illenarint Révész Lejosnál és kellő
értékére tudja leszállítani a 6 hirlapi
közleményeit. De azal tartozom állás-
omnak, hogy ellene a bíróságú keresek
jogorvoslatát.

Dr. Váányi Henrik.

— Kossuth ünnepelek. Kossuth
emlékét hervasdás nem bántja. Szent
erelyképen áll a magyar nemzet emléks-
carnakban képe. O róla beszél rező
burok énekében a magyar népdal. Nagy-
kanizsa város közönsége is méltó módon
megemlékezett születésének századik év-
fordulóján. Szeptember hó 19-én az
összes egyházakban valláskülönbőség nél-
kül ünnepeles istentisztelet volt. Dél-
előtt 11 és fél órákor a városbáz nagy-
teremben díszközgyűlés volt. Ezen Vécsey
Zsigmond polgármester tartotta a meg-
nyitó beszédet, Lengyel Lajos főjegyrő
pedig magasróltnapi beszédet mondott.
Kossuth Lajos lángoló hazaszeretete
olyan láng, mely mindenkor világitani
fog, valahányozor besetetedik a haza ege.
A város közönsége zajosan megjelözene
a minden irében hazafias szabadulvi
beszédet és elhatározta, hogy Kossuth
Lajos arcképét az ülésterem számára
megfesteti.

Délelőt 9—12-ig az üzleték zárva
voltak, 18-án este a Magyar Asztal-
társaság kezdeményezéséből a helybeli
egyletek nagy fáklýásmenettel rendeztek.
A legelőbb ház alakba fényesen ki volt
világítva. Igen szép volt a kivilágítás a
városbázán, hol két elektromos reflektor
nappali világosságot adott, Franz Lajos
a villamos oszlopokatok nemzeti színi
izzólámpákkal látta el. Gyönyörűen volt
kivilágítva a Deák Ferenc-tér előtti
emlékényi.

Sz. órákor vonattak fel a nagykanizsai
összes egyletek. A fáklýa és lampion
százait vitték a tagok. A Deák-téren
Remete Géza és Hajdu Gyula mondatok
beszédet, Tuboly Viktor pedig elszavalt
alkalmi ódáját.

A magán és nyilvános épületek mind
ki voltak világítva. Melyik volt szebb,
melyik díszesebb, ki tudta elorsolni,
elég hogy sok ház volt, melyet fel kellene
említani. Az iskolákban az Önképző körök
megünnepelték a nap emléket. A felső
keresek iskola is méltó kegyelettel ünne-
pelte a napot.

A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium
tanári kara és ifjúsága Kossuth szüle-
tésének századik évfordulóján 1902.
szeptember hó 19-én délután 4 órákor
a főgimnázium rajztermében kegyeletos
emlék-ünnepélyt rendezett a következő
műsorral: 1. Kölség: Hymnus. Előadta
a főgim. énekar. 2. Kossuth születésére.
Alkalmi óda. Előadta Rozgonyi Vendel
VIII. o. t. 3. Emlékbeszéd. Tartotta Szabó
Lajos VIII. o. t. a Gyakorló-iskola élöké.
4. Hódolás Pósa Lajostól. Szavalták Kaffka
József VII. o. t. 5. Kuruc dalok. Előadta
a főgim. énekar. 6. Rákosi Viktor
fóhásza. Előadta Spitzer Lajos VI. o. t.
7. Vörösmarty Szózatja. Énekelte a főgim.
énekar vezetésével az egész ifjúság.

F. hó 21-én délután fél három órákor
az Irodalmi és Művészeti Kör az összes
helybeli egyletek bevonásával a Deák
Ferenc-téren nagy népünnepelet rendez.

— Városi közgyűlés. A városi kép-
viselőtestület f. hó 15-én délután köz-
gyűlést tartott, melyen a napirend előtt
először polgármester bejelentette, hogy
a szombati dílőben épített I. oszt.
laktnya átvétele f. hó 20-án vessz ki-
redtet. Az átvételhez Eperjeszy Sándor
küldetett ki.

Tuboly Viktor a napirend előtt kérdést
intézet az ovadók ügyében a polgár-
mesterhez, kinek megnyugtató kijele-
tést és v. képviselő tudomásul vettek.
— Ezek után a napirendre tértek át és
határozottak:

1. A pécs-varazdsi állami új utast
két oldalán 3—3 méter gyalogelő
készítésük, az utast 60 centiméterrel
emeltessék és a hid I méterrel leszállí-
tassák. A miniszter pedig köldtéttségileg
keressék fel, hogy a felmerült költsé-
geket a kincstár viselje.

2. A főgimnáziumi tornatermi állásra
Gruber Gyula I szavazattal megválasztott.

3. Kemény Jenőné községi pótdó
leírása iránti kérvényének hely adatott.
4. Novák Lujza elmaradt 5-öd éves
korpóléka megállapított.

5. Özv. Pongrácz Adolné részére 600
korona évi kezdjdi adományoztatott.

6. Több alapítványról szóló tanácsi
javaslat tudomásul vétetett.

7. Zálogbizlet nyitására a vállalkozók
bírdteményleg fognak felhivatni és egy
hatóságú zálogbizlet érdemében intézkedé-
sek teendők.

8. Tagosítás perben hozott III. foku
határozat tudomásul vétetett.

9. A ny. rendőrség baleset elleni
biztosítása iránti javaslatot a napirend-
ről levették.

10. Bugyász Ignác VI.—VII. ker.
kantór azon kérelme, hogy a nyugdíj
intézetbe felvétessek, elutasított.

— Ártatlanul meghurcolta. Kinos
meglepetést keltett városunkban a vasár-
nap reggel elterjedt hír, hogy Mácsics
Ferencet az Első Magyar Ált. Biztosító
Társaság Nagykanizsai Főügynökségének
általános ismert tisztviselőjét a csendőrség
keresi. A terebrótt bűncselekmény-
ről a legkölfőbb variációk keringtek.
Mácsics napok óta hivatalos uton lévén,
a vidéki ügynököketek vizsgálta fölül
és Perliakon érte a hír, hogy péntekről-
szombatba menő éjjel Bánok-Szent György-
nyon Maszchazker vendéglőbe kárára egy
ott meghált vendég betérésese lopást
követett el, amennyiben annak elzáró
fóklýából 150 koronát elemelt és azzal
többé állt. A tettes Mácsics Ferenc neve
alatt szerepelt és az adott okot arra,
hogy Mácsics Ferencet a csendőrségnek
elő kellett állítani. Ez vasárnap este
megtörténtén, a helyszínen csakhamar
kiderült, hogy Mácsics Ferencet ártatlanul
érte a meghurcoltatás, de kiderült az is,
hogy Cifrai Kálmán nevű egyén, nagy-
kanizsai lakos követte el a bűncselek-
ményt. Cifrai Kálmánt a csendőrség le-
tartóztatta.

— Ellenőrzési szemle. Nagykanizsa
város területén tartózkodó magy. kir.
honvédségi birtalékos és szabadságot
katonák ellenőrzési szemléjét f. évi okot.
hó 1-én és 2-án az "Arany Szarvas"
szállodában tartják meg. Az utószemle
pedig f. évi november hó 19-én a honvéd-
kiegészítő irodában.

— Eljegyzés. Hirschler Sándor, a
nagykanizsai Bankkegyesület főtisztviselője
eljegyzte Spitzer Flóra kislánnyal, a
Bankkegyesület segédtisztviselőjét Nagy-
kanizsán.

— Névváltoztatás. Rotheuser Imre
nevet belgyminiszteri engedéllyel "Kö-
vesdi" re változtatta.

— Kitértetést állított. A pozsonyi
kiállításos tiszteletdíjat kaptak Elek
Lipót, Ernő és Géza az unépi gazda-
ságbóló kiállított simmenthal és második
díjat borverese szarvasmarha kollekción-
jukért.

— A Ker. Jót. Nőegylet köréből.
Tek. özv. Wuzsl Lajosné urnó Öngyűsége
bold. emléké férje, Wuzsl Lajos ur
elhunyta alkalmából, 20 (husz) koronát
adományozott a Ker. Jót. Nőegylet péz-
tára részére kegyeletos kifejezésül. A
nemes lelki adományért ez uton is hálás
közönetet mond a Ker. Jót. Nőegylet
elnöksége.

— Lopás a postán. Zalaegerszegen
kedden éjjel Mórtiz József 44 éves császi
születésű posta-alizsai a red bizott 2000
koronával terhelt ajánlott levélle és 210
kor. elszámozatlan pénzzel megszökött.
Körözik.

— Vasuti szerencsétlenség. F. hó
13-án Lusárk József helybeli vasuti
alkalmazott saját vizgázatlanosa folytán
egy tolató vonat elé került. A vonat
nevezett szerencsére úgy lökte meg,
hogy az a szimpárról kiesett és lábán
nyert könyökből sérüléseken kívül nagyobb
baj nem érte a vizgázatlan embert.

— Felvétel a vincellér iskolába.
A tapolcai m. kir. vincellér iskolába 1903.
január 1-étől kezdődő egy évi tanfelmára
növendékek vesznek fel. Az iránti
kérvények legkésőbb november 1-ig az
intézet igazgatóságához nyújthatók be.

— Lopátoklás tanfolyam. A m. kir.
földmívelőügyi miniszter Nagykanizsán
folyó évi október hó 11-től 1903. évi
február hó végéig terjedő időben lény-
patkolási tanfolyamot rendeztet, melynek
felügyeletével Trombitás Ignác szombathelyi m. kir. állategészségügyi felügyelő
bizta meg.

— Sertésvész. Bagola-sánc községben
a sertésvész fellépett. — Bajcsa községben
megszánt.

— Nagy tűzhöz. Folyó hó 16-án dél-
után 4 órákor Kovács Pál récsesi lakos
tulajdonát képező lakóháza ismeretlen
okból kigyulladt. A közvetlen szomszéd-
ságban levő pásztorház, két más lakóház
és több gazdasági épület lángot fogott.
Emberéletben kár nem esett. A tüzet a
helybeli, sárszegi és récsesi tűzoltóságok
sikerült lokalizálni.

Folyó hó 8-án Szent-Mária községben
Horváth Flórián 4 éves Mihály fia az
udvaron levő szalmakazalt jekték körben
felgyújtotta. A gyorsan érkezett segítség
a tűz tovatérjedését megakadályozta.
Biztosítva nem volt.

F. hó 12-én délután 4 órákor a kis-
fakosi bérlő tulajdonát képező egy kazal
rozs-szalma kigyulladt és míg az oltáshoz
foghatók volna, a nagy szélviharon pár
pillanat alatt a szerküzterben volt összes
12 kazal takarmány lángot fogott és a
gyoron ott megjelent nagykanizsai, bagolai
és szentpéterusi tűzoltóságok legnagyobb
erőfeszítéssel sikerült az oltást megkezdni
a tüzet lokalizálni. A kár 3000 korona,
melyből biztosítás utján egy rész meg-
térült. — F. hó 11-én pedig Dávid János
bagolai lakosnak lakóháza, az összes
vagyonát a lángok martaléka.

— Felhívás. A folyó évi 3727. sz.
rendeletben érintett ebzárlat folyó évi
szeptember 5-én megszűnt, felhívom
azonban az ebtartó gazdákat, hogy az
ebtartási szab. rendelet 6. §-a értelmében
mészáros, dogg, buldog és hasonló
nagyobb fajta valamint a harapós termé-
szetű kutyak ezental is csak szájkosárral
járhathat szabadon és a gyeptemter
utasítva van a felsorolt fajú szájkosár
nélkül talált kutyakat feltétlenül elfogni;
ezenkívül a tulajdonos pénzbürtóval lesz
sújtandó. A 40 napi zárlat alatt történt
kiirtások folytán a létszám megvátóztván,
új beszúrárs rendeléstélt el, mely f. hó
16-án befejeztetik; e napló fogva tehát
az abadó a városi számvevőségénél akadály-
talanul belfizethető; felhívom az eb-
tulajdonosokat, hogy az ebadó legkésőbb
folyó szeptember hó 30-ig befizessék,
mert a határidőn túl az adózatlan kutyak
kiirtatnak az illető gazdák pedig a
vonatkozó szab. rendelet 18. és 19. §-
szerint lesznek büntetendők. Nagy-
kanizsán, 1902. évi szeptember hó 10-én.
Deák Péter s. k. rendőrfőkapitány.

— Értesítés. A kapitányi hivatal a
következő értesítés közlésére kért fel
bennünket: Vasárnap délután tartandó
népünnepelelyre meghívott v. képviselők,
hivatalos, testületi és egyesületi fel-
kérteket, hogy a részükre fenntartott
ülőhelyekre szóló jegyeket vasárnap dél-
előtt a kapitányi irodák vitessék el, mert
azok ülőhelyei, kik a jegyeket délig el
nem vették, nem fognak részükre fenntar-
tatni. Kedvezően illet eseten az ünne-
pelely a Polgári Egylet nagyteremben
tartatik, itt azonban helyszükség miatt
ezek a jegyek két hermada érvényes —
jelesen azok, melyek a Polgári Egylet
ülőhelyeire nézve külön is ki vannak
töltve.

— Hirdelmények. A székesfehérvári
m. kir. V. honvéd kerületi parancsnok
f. évi október hó 1., 6., 10. és 14. napján
ajánlati tárgyalást tartat a Sopronban,
illetve Pécsen, Székesfehérváron, Nagy-
kanizsán és Pápan állomásozó m. kir.
honvédszolgálatok élelem-szükségleteknek
(kenyér, zab) szállítása céljából. Az
ajánlatok legkésőbb a tárgyalás napján
d. e. 10 óráig nyújthatók be. A részletes
adatokat tartalmazó hirdetmény kamár-
nárknál megtekinthető.

A pozsonyi cs. és kir. 5. hadtest had-
biztonsága kétszeresültgártás céljára szük-
séges 1080 métermázsca 3-as számú
buza-stőlőszár szállítására hirdet pályá-
zatot. Az ajánlatok legkésőbb f. évi
szeptember hó 25-ikén d. e. 10 óráig
küldendők be a nevezett hadbiztonsághoz.
Részletek szóló ajánlatok is elfogadtnak.
A részletes adatokat tartalmazó hirdet-
mény kamárnárknál megtekinthető. Sopron,
1902. évi szeptember hó 2-án.

A m. kir. III. sz. csendőrség kerületi
parancsnoknásza a m. kir. csendőrség
számára az 1903. évi január 1-től 1905.
évi december hó végéig szükséges föl-
szerezési cikkek (am. vászonsebekendők,
pamut-ingyek és gatyák, szjgyártó cikkek,
börkezestülk, passzomány-árk, gya-
puzsáv, kötősző árk, lábbelikhez való
bőrtanyagok stb.) szállítására pályázatot
hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. évi

Foulard-selyem 60 kr.-tól

6 ft. 65 kr.-ig valamint folytonosan a legújabb fekete, fehér és színes Henneberg-selyemben	85 kr.-tól méterenkint	14 ft. 65 kr.-ig aima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb.					
Menyasszony-selyem	65 kr.-tól	14 ft. 65 kr.-ig S.-foulard mintázott 65 kr.-tól 8 ft. 65 kr.					
Selyem-damasztok	65	14	65	Bábi-selyem	60	14	65
S.-básztr. rubánként	8 ft. 65 kr.	42	75	Selyem-grendinók	80	7	65

méterenkint portó és költségmentesen házhozszállítva. — Minták azonnal küldetnek, kettős
levélpostá Sráichba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHEN Ca. és kir. udvari-szállító.

október hó 1-ig nyújtandók be. Mírók az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes hirdetések és szállítási feltételek példányai kamaránknál (Lakner-utca 3. sz. I. em.) kaphatók. Sopron, 1902. évi augusztus hó 28-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Oly szépek mintha nijkak lennének, lesznek az összes fémtárgyak arany, ezüst, nickelel, alufé, sárga és vörös rész stb.-ből, ha azokat az ismert „Globus tisztító kivant”-al tisztítják. Ezen jól bevált és általánosan kedvelt készítmény körülbelül 10 évvel ezelőtt Fritz Schultz jun. Leipzig cég tulajdonosától feltalálta és kereskedelembé hozta. Ezzel gyorsan és fáradság nélkül pompás és vakító ténny, hosszantartósnat örök el. E mellett nem karcol, nem kény, nem marja a fémeket és szabad. S törvénytelenül megsekkeltotit chemikus véleménye szerint minden méregtől ment és felülmunkhatatlan kitűnő tulajdonságokban. Ezen kitűnő tulajdonságok első sorban a főalkatrészekben fekszenek a kovakrémben, mely a cég saját bányájában készre hozott és tisztított saját nagy gyárából teljeseleg szakszerű megmunkálásnak alávetve. Nem csoda, ha „Globus tisztító kivant” folyton fokozódó (terjedésnek) örvend. — Circa 200.000 doboz lesz most szeptember a gyárból minden világszerte szétküldve. Nemcsak a háztartások, hanem a cészári tengerészeti, katonai kázinók, vasúti gindócsok, ucai vasutak, nagy ipari telepek stb. állandó használatra a pompás hatáshoz egyedülálló Globus tisztító kivantnak, mely a múlt év előbbi kiállításán kaptak az arany és a múlt évi bécsi kiállításán szintén az aranyéremmel lett kitüntetve. Ezen tökéletes tisztító szer jelentőségéről olvasóinknak fogalma lehet, ha felmentjük, hogy a cégnek 5.1 millió márká alapitójáé van és telepein ca 300 munkást, 50 kereskedelmi s műszaki hivatalnokot foglalkoztat; még egy ilyen fém tisztító gyár seholsem létezik. Saját pléh csomagoló, cartonage és rezekes gyár egészül ki a Fritz Schultz jun. t. Lipcse és Eger városok gyáraihoz, mely a fém tisztító szer gyártás terén utóbbi és az egész világra hangadó lett. De miután minden jó és valódi utánozóra talál, egy a veséssel legyek elvigitások, miután többé vagy kevésbé rossz utazatok, még az utánzótt „tisztító kivant” elnevezéssel lesz ajánlva. Globus tisztító kivant jobban kszül, mint minden más tisztító szer. Kérjünk minden drogista és fűszer ártletben csak Globus tisztító kivantot doborokkban 4 és 15 és 30 fillér. Megismerhető Globus vörös ferdé mezőben védjegyül.

és kereskedők között szert tett. A lap előfizetési ára egész évre 10 korona a kiadóhivatal Budapeston Aradi-utca 15 sz. alvált van.

— Kossuth élete a serdülő ifjúság számára. Dr. Szalay Mihály, a kinek a főváros közgyűlése tett indítványára teszi le szert. 19-ikén országos részvételt mellett Kossuth mazuoleumok alapkövét, „Kossuth” címmel életrajzot irt a serdülő ifjúság számára. Ez az életrajz tömören, mintegy dióhéjban ösmerteti meg Kossuth Lajost és életpályáját Magyarországi serdülő ifjúságával. A gyönyörűen kiállított, pompás képekkel tarkított füzet a Dobrowsky és Franko kiadásában jelent meg. S valóban bámulatra méltó, hogy ilyen olvasmányt, ilyen költséges és luxuriosus kiadással, ilyen olcsón lehet adni. A szép füzet ára ugyanis nem több, mint 20 fillér. A szerző is, a kiadó is az ügyet akarta szolgálni, a mikor ilyen olcsóvá tették a Kossuth életrajzát.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wagnits József.

VEGYES.

— Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel-felvadósban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiány, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle szelítz porok” használatát által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Székrekedés naponta utánaérve Moll A. gyógyszerészes cs. és k. udv. szállítótól, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerészekben határozottan Moll A. készítményét kérésre az 5 gyári jelvényével és aláírásával.

Nyilttér

Az o rovat alatt közzétettéket nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, húgybólyag, húgydara és a kövyénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmánál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

sikkorral rendelve lesz.
Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű | Könnyen emészthető
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerészekben.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

5389. szám/tk. 1902.

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dél-telvi takarékpénztár végrehajtónak, — Fodor Ferenc nagykanizsai lakos végrehajtást szenvedett ellen 700 kor. tőke és jár., — egyanott felvett A + 45. hrsz. ház, udvar, kert és rét 528 kor., — ugyanott felvett A + 62. hrsz. kert alatti erdő 222 kor., — ugyanott felvett A + 70. hrsz. alsó mező szántó 726 kor., végül ugyanott felvett A + 126. hrsz. annahelyi szőlő 466 kor. becsértékben Gáspár Pál és neje Farkas Julianna utóajánlata folytán

1902. évi október hó 24. napján délelőtt 10 órakor

Sárszeg községhezánál hivatalból megtartandó nyilvános bírói árverésen eladati fog.

Kiküldési ár a 45. hrsz. ingatlanra 728 kor. 20 fill., a 62. hrsz. ingatlanra 486 kor. 20 fill., a 70. hrsz. ingatlanra 903 kor. 10 fill. és a 126. hrsz. ingatlanra 243 kor. 10 fill. beigért utóajánlati összeg.

Árverezni kívánók tartoznak a becsárt 10% át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1902. évi aug. hó 28. napján.

3921. szám/tk. 1902.

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államiokcsár végrehajtónak, Berkes Istvánné szül. Németh Erzsébet volt esztergályi lakos végrehajtást szenvedett ellen 65 kor. 20 fill. tőke, ennek 1901. évi július hó 4. napjától járó 5% kamatai, 6 kor. 50 fill. lejárt kamat, 1 kor. 30 fill. behajrási illeték, 9 kor. 40 fill. végrehajtás kérelmi, 14 kor. 30 fill. árverés kérelmi és még felmerülő költeégek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a palkonyai 86. sz. tjkvben fölvert A + 148. hrsz. aleo-pogányvári szőlő 442 kor. és az ugyanott fölvert A + 150. hrsz. alsó-pogányvári szőlő 882 kor. becsértékben

1902. évi október hó 15. napján délelőtt 10 órakor

Palkonya községhezánál Dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsárt Árverezni kívánók tartoznak a becsárt 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1902. évi június hó 18. napján.

Agybavizelés

gyógyítása biztosítva.

Azonnali eredmény minden kor és nemnél legújabb szabadsalmazott eljárás következtében.

Bizonyítványok és prospektusok ingyen.

B. Marburg, Bécs, V., Ramperstorfergasse 19.

TRINE

Minden Parquet Linoleum és puhafafenyémaz koronája

Takarékos és egyszerű a használatban miután folyékony és mosható

szép fényű és tartós!

Uj bemázolás évenként
1. legfeljebb 2-szer, így olcsóságban mindent felölmut.

J. Loranz és Tsa Egor, Csehoorszag.
Kapható Nagykanizsán: Arnouth N. és Neu és Kleinétt.

Hol rákér. minczen szállítandók 3 Kírtó 6 koronáért.

Jó és olcsó órák. 3 évi jótállással privát verőknak

KONRAD JÁNOS

órágyára arany, ezüst és ékezer árak szállító-háza BRUX (Csehoorszag)

Jó nickel-rem-óra irt 3.75.
Valódi ezüst-rem-óra irt 5.80.
Valódi ezüst lánc irt 1. 20.
Nickel ébresztő óra irt 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiküldési érem valamint ezernyi elismert-levél van birtokomban. Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

Zongora és ének órákat

ad mérsékelt árak mellett házbán és házon kívül

Soldner Hirschel Juliska

okl. zenetanárnő.

Jelentkezhetni naponta III. Bajza-utca 10.

Bráray-féle sósbornesz

nélkülözhetlen házszer.
Kapható mindenütt.

KEIL-LAKK

legkifünőbb mázódo-szer puha padló számára.

Szagtalan **PADLÓ-VIASZ GLORIA** ARANY-FÉNYMÁZ

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 kis palack ára 20 kr.

FEHÉR „GLASUR”-FÉNYMÁZ.

Legjobb szer mosó-daszatok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr. —
Mindenkor kaphatók:
NEU és KLEIN cégnél NAGYKANIZSÁN.

MÉHÉSZGAZDÁK FIGYELMÉBE.

Az őszi mézszedés beköszöntött évadja alkalmából értesítjük az i. t. méhészgazdákat, hogy a termelt

m é z e t

bármily nagy mennyiségben legjobban értékesíthetik

Rothschild Samu
méz nagykereskedőnél
Nagykanizsán (Magyar-utca 19. szám.)

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT

SOKKAL JOBB mint a vörös tisztító kenőcs

Globus fém tisztító kivant

Legújabb kitüntetetés **FRITZ SCHULZ jun. AKT.-GES.**

ARANYÉREM Leipzig und Ege cégtől.

Párisi világkiállítás 1900. **Mindenütt kapható!**

Csoport kiáll. kém. iparnak.

ÉRTESÍTÉS.

A kenyér és zabszükséglet biztosítására /1903. évi január hó 1-től 1903. december hó 31. időtartamra a cs. és kir. hadsereg Nagykanizsán, Kőszegen és Kismartonban állomásozó csapatai és intézeti részére f. é. október hó 14-én délelőtt 10 órakor a soproni csász. és kir. katonai élelmezési raktárnál (új épület Flandorfer-ut 26. sz.) írásbeli ajánlatltaggyalás tartatik és erre vonatkozólag a Budapesten megjelenő Budapesti Közlöny, Pesti Napló, Budapesti Napló, Magyar Nemzet, Magyar Génius, Egyetértés, Köztelek, Képes Néplap, Ország-Világ, Vasárnapi Újság, Pester Lloyd és Budapesti Tagblatt-lapokban egész terjedelemben megjelent hirdetésekre utaltatik.

Közelebbi feltételek az Élelmezési raktárnál Sopronban, Sopron és Kőszeg szab. kir., Nagykanizsa városok tanácsánál és Sopron, Szombathely, Magyaróvár, Zalaegerszeg megyei hatóságánál kitétt feltételi füzetekből tudhatók meg.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— 1902. szept. 12—19-ig —

Lajli István cipész: Margit.
Kovács István földműves: István.
Havas Hugó dr. ügyvéd: Lili.
Szilágyi István asztalos: Erzsébet.
Hári István napszámos: Éva.
Dávidovics Ferenc földműves: Rozália.
Dávidovics László földműves: György.
Horváth László napszámos: József.
Szele Károly kőműves: István.
Otvás József földműves: halva született gyermek.

Térdi György molnár: Amália.
Molnár Anna cseléd: Anna.
Domján Teréz cseléd: József.

Halálozások:

— 1902. szept. 12—19-ig. —

Szilágyi Erzsébet rk. 9 hónapos: béluhat.
Vörös Károly rk. 1 hónapos: béluhat.
Plánder Mária rk. 9 hónapos: béluhat.
Hári Éva rk. 10 órá: gyengeség.
Özv. Füzár Jánosné Schwarz Franciska rk. szakácsnő: méhrák.

Vizer Erzsébet rk. 4 hónapos: béluhat.
Tilinger Jakab rk. napszámos: tódorhat.
Kis Ignácó Henc Juliánna rk. 65 éves: végkimerülés.

Bakon János rk. napszámos 56 éves: két hegyű billentyű elégtelenség.
Szvedics Katalin rk. 7 hónapos: béluhat.
Takács György ifj. rk. napszámos: veselőb.
Takács Ilona. rk. 15 nepos: gyengeség.
Horváth Antal rk. 2 hónapos: béluhat.

Házasságot kötöttek:

— 1902. szept. 12—19-ig. —

Kürönya István kántortanító — Végule Karolinával.
Lódnér Lajos kőműves — Dékán Annával.
Tóth József napszámos — Bakon Erzsébettel.

IRODALOM

— A „Honi Ipar” legújabb száma egész sorozatát tartalmazza az érdekesebb érdekesebb cikkeknek és közleményeknek. Sugár Ottó felolós szerkesztő cikke az „Udvarköves kereskedelmi és iparkamrákról.” Tusk Sándor cikke a magyar diszmutáruiparról, Dán Leo keresk. tanácsos cikke „Sóhajok hidja”, Gondos Jenő cikke a világitási iparról, Pártos Lajos cikke az „Ékszeriparról” és az a számtalan eleyen hír és közlemény mely e számban van, igazolással szolgálának azon közkedveltségnek, melyre ez a díszesen kiállított lap az iparosok

Vértképző

Idegerősítő.

Vastartalmu táp és erősítőszér, vértképző és idegerősítő izletes és könnyen felszívódik. Kérdezőkördjünk az orvosunknál.

Főraktár Zalamegye részére:

Práger Béla gyógyszerésznél Nagykanizsán.

Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében

Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében

Szenzációs eredmény! Naponta tömördek köszönő irat.

Szenzációs eredmény! Naponta tömördek köszönő irat.

"JPE" californiai hajnövesztő hagyma

Egy szenzációs hajnövesztőszér, amelyen Európában eddig még soha sem volt. Egy csomag "JPE"-hagymából minden gyermek maga készíthet mintegy 2 liter "JPE-hajvizet" a melynek szenzációs hatása valóban mindenkit meglep. A haj már az első mosás után háromszor olyan sűrű lesz mint előbb volt. A haj soha meg nem őrül. A haj sűrűsödéséről felelősséget vállalunk. Korpa azonnal eltűnik! Nagy csomag valódi "JPE-hagymát" 2 fnt. fél csomagot 1 fntért szállítunk minden világészerbe, (az összeg ...)

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK A feltaláló DR. MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ HEIM H. "Hestia" kályhák Heim féle folytonégo-szabályozó-szellőző kályhák TOBB MINT 65.000 HASZNALATBAN.

Utánzatoktól óva intünk MEIDINGER-OFEN H. HEIM utalással az itt álló védjegyre Folytonégo, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN, MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZÉLÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET. Szellőztetési berendezések, MINDENMŰ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK. Legjobb referenciák. - Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve. BUDAPEST, THONETUDVAR ÉREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYARUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN. BÉCS, OBÉR-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

TARTÓS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD Minden előbbi mást eljőd. Christoph-Lak A LEGJOBB MIZALÓ ANYAG A PAULÓKRA

Ishetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt is használhatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestőknek és az olajlakknak sajátja, elkerülhető. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárgygyal feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni: színezett szobapalló-fényűzűt, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték földi be a pallót s egyttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás stb., van azután tisztá fényűzűt (színezetlen) új pallókra és parkettra, mely csupán fényt ad. Különösen parkettra s olajestőkkel már beázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem földi el a lamusztrát. Postacsomag körülbelül 35 négyzög mtr. (ket középnagyságu szobára való) 5 fnt 90 kr., vagy 9" márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamásolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevitelünknél tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyármányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem telelő minőségben hozták forgalomba. Kapható Nagykanizsán NED & KLEIN cégnél, PARQUET-FENYŰZŰZ Cristoph Fernetöl.

GRAND PRIX PARIS 1900 CHOCOLAT SUCHARD CACAO TISZTASÁGÉRT KEZESKEDEM KITŰNŐ MINŐSÉG.

KRONFELD NÖVÉREK folytatják a tanítást az idegen nyelvekben. Ügyes utazók kerestetnek egy nagyon keresett cikk előrusítására. Nagy kereset. Ajánlatok F. D. H 745. slatt Rudolf Mosse Frankfurt a/Main intézendők.

Férfiak ingyen kaphnak. olyan új találmányu orvosság, mely az elvesztett crüt újra megorzsa. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindezők a kik este írnak. Ez a legbámulatnivalóbb csodasorosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalokri kihágások folytán nemii hajokban, széküben, valamint elvesztett feriferiben szenvedtek. Ez okból chaitozta az író, hogy egy ilyen orvosságot magyarázó könyvet egyttel mindezeknek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a haj otthon gyógyítható, s mindezők a kik a fiatalokri kihágásokból származó nemii hajokban, széküben, valamint elvesztett feriferiben szenvedtek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megcsúszás salkésos esodatos eredménytvel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg fiatal egyaránt írhat State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat ueste bárhonnan magyarul, mire tiltókartás mellett postafordulával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvet egyttel. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkinek fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentestendők.

GYÜMÖLCS-, FŐZELEK- ÉS HUSCONSERVÁKAT, aszalt főzeleket ajánl a legjobb minőségben az. „ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR” KECSKEMÉTEN. ARJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

GLOBUS Tisztító-kivonat jobban tisztít mint minden más tisztító-szer.

Z. K. 902. MOLL SEIDLITZ POR Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tűnteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyamer- és al-tisztításnak, gyszorgócs és gyszorgócs, rögzött székrekedés, májbanulom, vér felülás aranyér és a legkülönbözőbb nál betegségek ellen, a jeles háziásernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. - Ára egy leposztott eredeti doboznak 2 kor.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ Csak akkor valódi, ha mindegyik öveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. "A. Moll" felirata övozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzöseli szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeivel legismoretebb népszor. - Egy övozott eredeti öveg ára 1 kor. 90 fill. MOLL Gyermek szappanja. Legújmanabb, legújman módszer szorint készítik gyermek és höly szappan a bür ekezerü ápolására gyermekök és felnétek részére. Ára darabonkat - 40 fill. Öt darab - 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van oltatva.

F Ö S Z É T K Ö L D É S : Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautárávt mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Gyümölcs és szőlő bor készítes gépek. Gyümölcs és szőlő sajtók folytoosan ható kettes emelty szerkezettel, és nyomóerő szabályzóval. A munka képesség 22%, nagyobb mint bármely más sajtómál. Hydraulikus sajtók. Szőlő és gyümölcs zuzók és hölyg morzsolók. Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. Szőlő és gyümölcs örlők. Aszalt készítes gépek és főzelek aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújman szerkezetű szabad önműködő "SYPHONIA" gyümölcs és szőlővessző permeterzők. A legjobb vetőgépek Mayfarth Ph. és társa legújman szerkezetű "AGRICOLA" (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindenemű mag- és különböző magmennyiség számára, ráttökerekkel nélküli, dombon vagy síkon, a legkénynebb járásra, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki. A lehet legnagyobb munka, jász- és pénzmegetakarítást tessék lehetové. Különlegességeket szára- és szalmaprések, közü használásra, kukorica morzsolók, csöplőgépek, lárányok, gabonatorók, trienők, ekék hengerek és beromákban a legújman rendszer és díszert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak. MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA garadási géppárák, vasöntödek és vashormorművek Alap. 1872. BÉCS, II/, Taborstrasse 71. 850 munkás. Kintéttve több mint 490 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék ingyen. - Képviselek és vizsont előrusítottok kerestetnek.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „a nagy-kanizsai kisdenevelő egyesület,” „a nagy-kanizsai tanítói járáskör,” „a nagy-kanizsai keresztény jótékony egyesület,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” „a katonai hadastyánegylet,” „a soproni kereskedelmi iparkamara,” „nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETES TARTALMU HETILAP.

Legyünk résen!

Nagykanizsa, 1902. szeptember 28.

A „Honi Ipar” révén az egész országot bejárta immár az iparpártolás torz műve. Tudvalevőleg arról van szó, hogy a budapesti Bettelheim Miksa és Társa rövid és diszműru nagykereskedő cég felhatalmazást nyert arra, hogy a MÁV. összes erre alkalmas állomásain bédókat állíttathasson fel, amelyben kizárólag magyar iparcikkeket szabad eladni.

Már ez a tény magában véve is olyan, amely méltóképen lázthatja fel a hasonló árukkal kereskedőket. De ehhez járul még az is, hogy a cég a helyiségért bért nem fizet, fel van mentve az adó alól s csupán engedély-illeték fejében fizet 1-1 bódé után 10-10 koronát. Szó van továbbá arról is, hogy a cég az ilyen elárúsítási helyekre szállítandó árak után szállítási díjat nem fizet.

Olyan sérelem ez a szóban forgó kereskedelem ellen, aminővel eddig nem találkoztunk. Országzszerre hangzik a panasz a rossz fizetmenet, a nagy konkurrencia miatt s aki a kereskedelmi lapok tudósításait figyelemmel kíséri, sajnosan tapasztalhatja, hogy a tények igazolják a panaszát nagy számú fizetésektelenségekkel. S mindezt csak ott nem akadják látni, ahol kellene. A nagy konkurrenciát megtoldják egy még nagyobb, mely nagy tőkével s a többi kereskedőkkel szemben költség nélkül dolgozik. A „Honi Ipar” kimutatta az is, hogy a többi hasonmenű nagykereskedők, még vidékiek is, legalább olyannyira istápolták a magyar ipart, mint a szóban forgó szabadalommal

felruházott cég s így e tekintetben sem lehetett ok ezen vitézkedésre.

Bizonyos, hogy a honi ipar előmozdítására nagyon rossz eszközöt választottak. Most, amidőn a sajtó és az újabb gyárak lángoló akciója folytán mind nagyobb és nagyobb térben sikerült zsenge iparunknak hazánkban is piacot teremteni, ennek folytatását sem észszür, sem célirányos a kereskedők elidegenítésével eszközölni. Mert misem természetesebb, hogy az árban a külföldivel nem mindig egyenrangú hazai portékat csak a kereskedők közös egyetértése mellett lehet csak árusítani s menten hátrébb szorul az, amidőn a kereskedelem ilyen óriási előnyökkel dicsekedő versenytársat kap.

Az ország összes kamarái (az egy szegedit kivéve), kereskedelmi testületei és maguk a kereskedők nagy számmal érthető felháborodással tiltakoznak tehát a verseny e módja ellen, amely nemcsak a kereskedelmét — még pedig első sorban a vidéki kereskedelmet — hanem ennek révén zsenge iparunkat is a tönk szélére juttatja. Nagykanizsa kereskedői, kiknek véleményét ez ügyben még nem hallottuk, különösen fogékonyak lehetnek ezen sérelem iránt, mert a fűszerkereskedők kétségkívül visszaemlékeznek azon kárra, amelyet évekket ezelőtt a lazsnaki olcsó bolt okozott. Tudjuk jól, hogy a nagy távolság dacára naponta tetemes mennyiségű élelmiszert hoztak be onnan a kanizsaiak, mert néhány krajcárt megtakaríthattak. Most tessék elképzelni, hogy a vasut közel van a városhoz, oda amgy is kisétál a közönség, ezen bolt bérlője adót sem fizet, olcsóbban vásárol, — tehát

olcsóbban is ad el, s elegendő tőkével bír, amelyvel a versenyt hosszú időre könnyen felveheti. Ha a lazsnaki bolt kárt okozott a fűszereseknek, szászorta jobban megérik ezt a nagykanizsai rővidáru detailkereskedők, akik bizonyára nem kérték ezt az extrakonkurrenciát.

Azért idején mondom még Kanizsa kereskedőinek: résen legyenek s védjék magukat ezen igazságtalan támadással szemben!

Róds Vilmos.

Gyümölcsstermelésünk.

A gyümölcsérés közepében vagyunk. Sajnos, a termés aránylagos silányasága ezidei gyümölcskereskedelmünket is meglehetősen le fogja nyomni. Hacsak a szőlő nem lendít valamit a dologon; mert most már kétségtelen, hogy ez utóbbi kivételével gyümölcsstermelésünk nagyon gyenge.

Ha mezőgazdasági termelésünk valamely ágában az időjárás döntő hatása, ugy a gyümölcsstermelésnél ez kétszeresen áll. A gyümölcs sokkal érzékenyebb, mint más mezőgazdasági termék, s így minden abnormalitás, bármily kis mértékben jelentkezik is az, hatással van a termés gyengítésére, a minőségre vagy mennyiségre. Az is áll azonban, hogy a mezőgazdasági termelés egy ágában sem maradunk úgy el, mint a gyümölcsstermelésben. A rendszeres kezelésnek még most is sok vidéken nyoma sincs, míg alig egy-két éve, az ország tulajdon részében e tekintetben semmit sem tettek.

Tény, hogy sokfelé a gyümölcsstermelés kiterjedése örísít nyert, de kétségtelen, hogy ott, hol a kiszagadók kezében van a gyümölcsstermelés, ott a hernyózás s a gyümölcsstermesedés kívül a gyümölcsfákkal mit sem törődnek. Vagy ha a szőlőt veszzük; azon már vitakozni sem lehet, hogy a permetezés és kénporozás a szőlőbetegségek nélkülözhetetlen profilaktikus szere. Eppen nem kell keresni azonban azért azt a kiszagadót, ki permetezni szokodik, ki

abban nem hisz, mert hisz van számtalan ilyen. Pedig ezen fordul meg az egész szőlőtermés. A kénporozásról nem is szólnunk.

Általában véve áll az, hogy a gyümölcsstermelést kiszagadják nem úgy okszertlen. Szinte közhelylyé vált már az, hogy hazánk a gyümölcsstermelés terén mily örísit tud produkálni. Ezt tehát hangoztatni fölösleges. Általában valjék, hogy ezen a téren az országunk egy nagy vagyon biztosítatik, mégis nagyon alapos és nagyon sok a panasz, mi e téren fölmerülhet.

A gyümölcsstermelésnek számtalan ellensége van. A gyakrabban föllépő betegségek ellen többnyire meg van a biatos, csatlathatlan óvszer. S még sem használják. Ismétlem, kiszagadják a szőlőt, a kiknek kezén pedig örísi mennyiségű gyümölcsstermelés áll.

Nem védekeznek a betegségek s ellenségek ellen, s nem termelnek jó minőségű. A gyümölcsstermelő Magyarországra hozzák az olasz kőrtét s barackot stb., a minék sikerül piacot is biztosítani, a honi, sok esetben silányabb minőség mellett. Hogy a szállításhoz, pakolásához nem értünk s így a megfelelő, kivételünk nincs, az viszont más lapra tartozik. Szőlő-exportum példaul jórészt azért gyöngye, mert nem érkezik meg árunk ép állapothoz; az olasz szőlő sirtetlen az exportban, a miénk törődött áru.

Gyümölcsstermelésünk minőségi s mennyiségi föllendülése pedig épp az exportra való tekintetből volna nagyon fontos. Nagy jövedelmünk van belőle most is, de az aránytalanul fokozható volna, ha a kiváló minőségű megteleülnek. De nemcsak az alma, körte, szőlő, barack s szilvára áll ér, amelyek kivételre eddig is a legnagyobb gondot fordítottuk, hanem más gyümölcsféléinkre is, melynek exportja eddig meglehetősen elhanyagolt volt. Így diót nem termelhetünk annyit, mint amennyire vevő találkozik. 1901-ben ötször annyit vittünk ki, mint 1900-ban, de kivételnek akár 10-20-szor annyit is, csak volna. Dinnyét 1899-ben 11,000 q-t vittünk ki, 1901-ben 28 ezret. Örísai az az összeg, melyet gyümölcsből kiáruhastának; csak a megfelelő kezelés hiányzik

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevére címzettek Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszamenek küldetnek

s a megfelelő termés mennyiségűleg és minőségűleg. Ez különben még nem elég; a kiválogatás, csomagolás s szállítás az, ami a gyümölcsöt értékesíti teszi. Ezt nem lehet eléggé figyelmeztető ajánlani a kereskedőknek s gazdáknak.

A kiszagadó gyümölcsstermelésben oly kereseti forrást talál, mely a mezőgazdaság bármely ágával fölveheti a versenyt. Befektetés alig kell hozzá, csak szorgalom s szakértelem. A szakértelmet megszerzheti most már ki-könyven, hisz a kormány külön tanfolyamokon, de meg tanítókkal, felkészítéssel s könyvekkel igyekszik terjeszteti az okszert kezelési ismereteit. Csak megtörjük úpünkben az az indolencia, mely az újabb ismeretekkel szemben megnyilvánul.

A gyümölcsstermelés jövedelmezősége föltételezi a termelés okszertiségét, de meg az árusítási megfelelő voltát is.

Milchhofer Sándor.

Köztisztaság.

Köztisztasági állapotunk a következő: Az Erzsébet-téren hetekig hevernek saláta, narancs, citromhéj, zöldesg, vér, lótrágya, gyümölcsmag, apró csont, vöröshagyma stb. hulladékokból álló keverék. Paripa pirula és tehát szpenótombok hosszú láncolata a fúton régmegy mindazon az elszállási fokozatokon, melyeken a különböző közetek az ösdőkötél a mai napig átesetek.

A városbáz előtti köpködő és bagózó urak keblének tejszíhez, fagyalhoz és fekete-kávéhoz hasonló terméke szilárd állapotba jutva porakban száll a csatornák rostnyílásából kijövő lanha szellőnek szárnyain és igyekszik bejutni egy-egy nagy lédezgetet vevő táfóba.

A vízhiány egyik fő oka a bajoknak. A gyakori öntözés, öntözés utáni sörpés elejét venné a ragályos betegségek elterjedésének, de a jelen állapotban azok pusztításuk tovább, ugy, hogy megdöbölve olvassuk az anyakönyvi hírek rovatában a „tűdövész” szót.

A zárt csatornákon sokat tisztítana, ha azokon naponként vizet lehetne végig folytatni. Az összes szerves anyagokat

TÁRCZA.

A tenger kincsei.

— A „Zalai Közlöny” tárcsája. —

Társaságban, szöbészéd közben földi hatalomról, gazdaságrol szólván, sokszor fölmerül az a kérdés, hogy ugyan ki is volt a világ leggazdagabb uralkodója. Aztán ide-oda találgatunk. Hát azt, hogy ki volt kincsekben a leggazdagabb uralkodója a földnek, nem igen lehet eldönteni; de hogy ki lehetne az, azt könnyű kitalálni: Aki a tenger mélyéig hódítja meg, az lesz a leggazdagabb földi hatalmas, mert a tenger sötét mélységei mérhetetlen kincseket rejtnek magukban. Ha semmi más drágasága nem volna is, csak az, amit a vízekben bolyongó ember vagonból évszázadok óta elnyelt, már akkor is mérhetetlen nagy az a kincs, ami a tengerfenék iszapjában el van temetve.

Hogy miért nem törtétek eddig nagyobb-szabású kísérletek a tengerfenék kincseinek felszínre hozatalára, az szinte érthetetlen, ha meggondoljuk, hogy mennyi drágaságot ad vissza a tenger néha önmagától is.

Cornwallis sziklapartjainál tett ugyan egy társaság kísérletet, de eredménytelenül. A nép száján ugyanis az a hagyomány él, hogy 1784-ben egy arannyal terhelt spanyol hajó ment tönkre a partok előtt s a rengeteg kincs ott van eltemetve a partok és a sziklasompok között.

A kincs felhozatalára egy társaság — mint említettük — tett is kísérletet, de teljesen eredménytelenül.

Sikeresebb volt az 1883-ban Tafelbaian történt kísérlet. Az öbületen 1648-ban egy Astából jvő hollandi hajó szílyt el, mely múzeumi ritkaságokat és műipari remekeket hozott magával. A kincs fölkeresése sikerült s a felszínre hozott ezüst-és porcellán-régségek teljesen épek és sérletlenek voltak.

II. Jakab angol király uralkodása alatt 1687-ben, a délamerikai partok közelében szintén felszínre hozták 44 esztendő múltán egy angol hajó 3 milliót érő aranyrakományát.

1885-ben Point-Guado mellett elsüllyedt a Don Alfonso nevű spanyol postahajó, amelynek rakományában egy milliót érő aranyemű is tönkre ment. A biztosítótársaság, amelyiknél a hajó biztosítva volt, expedíciói szervezett az elsüllyedt kincsek megmentésére. A vállalkozást részben siker koronázta, mert a rakomány jelentékeny részét meg lehetett menteni.

Hát így egyes esetekben történt kísérletek a tengerfenék kincseinek felszínrehozatalára és sok esetben eredménytelen is jártak ezek a kísérletek, de a nagy nemzetközi hajós utal kikötését még nem próbálta meg senki.

Pedig érdemes volna. A tenger maga bizonyítja, ha néhanapján önként vissza ad egyetmást eltemetett kincseiből.

Igy fogtak ki 1806-ban Veymouth közelében egész véletlenül 62 hajóladát 350,000 dollár tartalommal.

A „De Broeck” nevű angol fregat pusztulása, amelynek fedőzetén kétszázmillió több megrasalt fogoly szílylódott, s ezek a szerencsétlenek szintén teteletlen áldozataivá lettek a rettenetes viharoknak.

Az eddig megtörtént buvárikísérletek között azonban a legheirisebb mégis csak az a bravuroz kísérlet volt, amelyik az Abukir mellett lögtérített francia hadihajónak, a L'Orientnek, roncsait hozta felszínre. Ezt a csatából, amely hét millió forintot szállított aranyban Bonapartének a francia hadsereg hátérálkos szoldáira, tudvalevőleg Nelson robbantotta fel s a francia hadipénztáron kívül még rablott kincseket is vitt magával rakományában. A buvármunkálatokat Ponsonby kapitány végezte, aki a hajó főbőrből Nelsonnak koporsót csináltatott, amelyet a hősnek egy levél kíséretében küldött el, azt írván benne, hogy ha fényes kamion pályájának vége elkövetkezik — ami a sors még sokáig meg ne engedjen — utolsó pihenője az ó nagy dícsőségének ebben a tropheumban legyen. Nelson a koporsót egész életében maga gondallá grízta, s mikor hét évvel később, 1805. október 21-én a trafalgar csatában elesett, abban a fakoporsóban helyezték örök nyugalomra a londoni Szt.-Pál-templom csarnokában.

A L'Orient felszínre hozott kincsei között a legértékesebb két darab 80 négyzet alát terjedelmű faldákoló volt, amelyek színtinél telve voltak csiszolatlan, nyers gyémánttal.

A víz alatti munkát nagyon megnehézítették a cápák, amelyek folytonosan

ott ólálkodtak a buvárok körül, s ha lehetett, egy-egy embert bizony el is kapkodtak a dolgozók közül.

Bátran elmondhatjuk, hogy a jövő század egyik legérdekesebb megoldandó technikai kérdése a tengerfenék felkutatása lesz, amely ha sikerülni fog, gazdagon megjutalmazza majd azt a munkát, amelyet reá fordítottak.

Magyar divatfőrnök.

Itta: Vay Sándor gróf.

— A „Zalai Közlöny” tárcsája. —

Manapság mindenki divatosan öltözködik. Várady bácsi árúháza a legészakibb eskimó is korrektt klugbenfelmennő vászolja. Fenomenális anyagot, fehéreműt cipőt, kalapot vásárolhat, anélkül, hogy fölnyéből csak egy lépésre is mozdulnia kellene.

Nem így volt ez hajdan, amikor az öltözködés művésze az logfőbbök ezek kiváltsága volt. A párisi szabók adták akkor a hangot, s az utolsó divat szerinti öltöztetett bábuakat küldtek a külföldi nagyvárosokba, melyekről a párisi izlést tanulmányozták a szabók és varróknak. Jellemez az akkori idöket, s azt, hogy akkor is törődtek a divattal, hogy a XVIII. század folytonos háborúskodásai közepett, az ellenséges táborok hallgatóságos megegyezéssel szabad járat-kelést engedtek táboraikon át a divatbábukat szállító kereskedőknek.

A divat annak idején sokkal komplikáltabb volt. A XVIII. századbeli divattudósítók rendkívül virágos stílusban írtak,

— Ingyenes díszmű ajándék. Aki e címet előlívassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebről, Budapestről, kél száryra e hír. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb pártoktól és kliktől teljesen független, szabaddól és szökimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékán adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály albumot. E valóban érték és nagy irodalmi becses bíró művet, — melynek az Athenaeum eladásában megjelent eredetije 90 koronás kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjlanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

Ötvös Józsefnek halva született gyermeke. Terdi György molnár; Amália. Molnár Anna család; Anna. Domján Terézia család; József. Lenkovicz Ferenc földmives; Ferenc. Szokolics József napszamos; Anna. Opitz József mészáros-segéd; József. Vajda József napszamos; Katalin. Gudlin György földmives; György. Taródy Viktor szabó; Ferenc. Tiszai József és; Juliánna. Pint József földmives; György. Heisler Gyula fodráz; László.

Halálozások:

Jánosa Károly rk. 2 éves; tüdőgümőkór. Varga Károly rk. 2 éves; tüdőgümőkór. Szabó György rk. 5 hónapos; béhurut. Bagarus Mihályné szül. Herceg Mária rk. család, 48 éves; vérszegénység. Varga Alojzia rk. 6 hónapos; béhurut. Edvi Ilés Dénesné szül. Periaké Perlay Janka rk. 56 éves; veselőb.

Anek Aranka rk. 2 éves; béhurut. Wappel János rk. 1 hónapos; béhurut. Bakosi János rk. napszamos; 56 éves; szívhaj. Szövedics Katalin rk. 7 hónapos; béhurut. Ifj. Takács György rk. napszamos, 62 éves; veselőb. Takács Ilona rk. 15 napos; gyengeség. Horváth Antal rk. 2 hónapos; béhurut.

Házasságot kötöttek:

Tóth József napszamos — Balázs Erzsével. Kelemen György kőmives-segéd — Mikos Katalin. Lódnér Lajos kőmives-segéd — Dékán Annával.

Házassági kihirdetések.

Tompa János kovács-segéd — Gassik Annával. Varga Károly földmives — Tósi Terézszel. Plander Ferenc földmives — Borbély Katalin.

KÖZGAZDASÁG.

A virághagymák kezelése, hogy télen a szobában bőségesen virágozzanak.

Főfeltételek ehhez 1. erős, egészséges, jól előkészített virághagymák, 2. jó, egészséges, homokos kertföld és 3. a kellő időben, tehát szeptember, legkésőbb október közepéig a hagymákat cserepekbe elültetni. A legjobb föld a vakondtúrás által felhánt, vagy gyepptáglából eredő legelőföld, melyet még 1/2 rész jó folyó-homokkal kell vegyíteni. A legszebb télvirágok a jácint, tulipán, freziák, tazetta, nárcis, crocus, amaryllis és a gyöngyvirág; utóbbi csak november elejével ültetendő, míg az előbbieket már szeptember-október elejével kell ültetni. Egy-egy cserépbe ültetendők: Jácintból 1-2 darab, — tulipánból 3-5 darab, — freziából 5-8 darab, — nárcisból 3-4 darab, — crocusból 5-10 darab, amaryllisból csak 1 darab és gyöngyvirágból 10-15 darab, hogy virágzó növényekkel telj cserpeket kapjunk.

A jácintok teljes 4 hónapot igényelnek; a cserepeket egészen a földre kell beásní és valamely fedett sötét helyre állítani, hol azok a cserepekben lassan gyökereszenek; hogy ezután a szoba melegében hajthatassuk. Gyöker nélküli virághagymákat soha sem szabad meleg helyiségben hajtatni, mivel a bimbó a hagymában megromlik és táplálék hiányában, mely a gyökerek által szívatik fel, virágot nem

fejleszthet. Ez a gyöngyvirág kivételével a többi virághagymákra is vonatkozik, melyek a cserepekbe való ültetésük után azonnal meleg helyiségbe hozandók és egyelőre nedvesen tartandók. Tulipán, tazetta és nárcis a hajtatás előtt 5-6 hétig sötét hűvös helyekre állítandók, ami a jövőnd virágokra nagy előnyvel van; ugyiszint a freziák is, melyek kiváló finom illatuk; ha 5-6 hét után a gumók hajtanak, világos, nem nagyon meleg helyre — legjobban ablakokba — állítandók, így egy a korávirágozó crocut is. Az amaryllisek elegáns növények meleg szobák részére.

Az elültetett virághagymákat folyvást mérsékelt nedvesen kell tartani, hogy jól gyökerezzenek, ha cserepekben hajtatjuk, és a föld csak kissé száraz lesz, langyos esővízzel kell öntözni; ha a levelek már hajtanak és a bimbók már láthatók, teljes virágzásukig sokat kell öntözni; az elvirágzás után miadig mérsékeltben kell öntözni és ha a levelek elérgulnak, már fel kell hagyni az öntözéssel és a hagymákat egész szárazon hagyni állani. Valameennyi cserepben elvirágozott virághagyma a következő évben hajtatásra már nem képes és értéktelen, de ősszel a kertbe beültetve, még több éven át állhatnak és virágozhatnak.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.

— Egy népszerű. A Moll-féle francia borszesz és só által a betegnek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtják köszvényes és csúszos bántalmakban, sebkeöl és dagasztásoknál. Egy üveg ára vasszállással együtt 1 kor. 50 fill. Széküldés naponta utánvétellet Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállító által Bécs 1. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozzottan Moll A. féle készítmény kérendő az 5 gfrái jelenvényével és aláírásával.

Nyilttér

Az e rovat alatt közöltöttek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

T. K., D., R., O. uraknak Helyben.

Kelöltött lapjukat megkaptam, melyben önök mindenféle rágalommal illetnek, hogy én nértelen leveleket írok J-R-M-g-olnának, ez nem más, mint kohlománny és rágalom. Tessék először bizonyosságot szereznai és ugy írni. Legjobb lesz, ha a leánykának egy üvegekrémet csináltatnak.

Frankó Ferencz.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

síkerrel rendelve lesz. Húgyhajtó hatása! Kellemes szül | Könnyen emészthető Kapható ásványvízkorszakodásokban és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás Igazgatóság Eperjesen

HIRDETÉSEK.

Suchard

Milká-ja

Teljes tejfel csokoládé — táblákban és hengerekben. — A legtejselgazdagabb Tej-esokoládé. Legutolsó újdonsága a világhírű csokoládégyárnak PH. SUCHARD.

A Brázay-féle sós borszesz nélkülözhetlen házi szer. Kapható mindenütt.

CIRINE
Mindén Parquet Linoleum és puhafatönmáz koronája szép fényű és tartós! Uj bemázolás évente 1. legfeljebb 2-szer, így olcsóságban mindent fölülmúl. J. Lorenz és Tsa Egor, Csohorzág. Kapható Nagykiszánt: Armuth N. és Nou és Kleinéni.

Schalek Henrik HIRDETÉSI IRODÁJA
Bécs, I., Wollzeile 11. földszint és I. emelet Alapított 1873 ☉ Telephon 809. A cs k. póstatáraképzőintézet Clearing-szám-lája 804. 316. ajánlja magát hirdetésel megbízások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi újságok részére. Szektanások, hirdetésel tervezetek, árszabások díjmentesen. Legújabb nagy hírlap-árjegyzék hirdetésnek ingyen és bérmentve. Saját gyűjteményes-hirdető rovat a „Neue Freie Presse“ és „Neues Wr. Tagblatt“ hírlapokban mindennemű hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden Ezerletágnak, Társ, képviselői, Ugyanú, állás-kérés, ajánlati hirdetések stb.

KRONFELD NŐVÉREK folytatják a tanítást az idegen nyelvekben.

ACETYLEN KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT
oly acetylen készüléket szállítanak, mely minden kívánalomnak megfelel. Ezzel minden hiányt megszüntettek: Robbanásbiztonság, Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés, Elérhetetlen tisztaság és gyors utánfőtés, Solid kivétel és egyszerű kezelés. Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban. Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesítésére minden kivételben és nagrságban. (Prospektusok, elismerő-iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.) **Elsőrendű Carbíd** folytonosan a napi árakért szállítatik. **Fémnyomdai munkák** bármilyen is, vörös, sárgász, boryang, alpaccas stb. rajzok vagy minták szeriut gyorsan és olcsón elkészítenek. Az installatokban jártas, tisztességes képviselőik kerestetnek.

„IPE“ californiai hajnövesztő hagyma
Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében. Szexuációs credmény! Naponta tömördek készítő irat. **Szexuációs credmény! Naponta tömördek készítő irat.** **„IPE“ californiai hajnövesztő hagyma** egy szexuációs hajnövesztőszőr, amilyen Európában eddig még soha sem volt. Egy csomag „IPE“-hagymából minden gyermek maga készíthet mintegy 2 liter „IPE“-hajvizet! A haj már az első mosás után kéremszerűen olyan sűrű lesz mint előbb volt. A haj soha meg nem szűnik. A haj sűrűsödésért felelősséget vállalunk. Korpa azonnal eltűnik! 1 nagy csomag valódi „IPE“-hagymát! 2 frt. fél csomagot 1 frtet szállítunk minden villárgyárába, (az összeg az beküldése ellenében, esetleg bályegjegyben vagy utánvétellel) Mindenkinek saját érdekében áll, hogy 1 ilyen csomag valódi „IPE“-hagymát! megrendeljen. Egyébként szállítunk kész „IPE“-hajvizet! is üvegekben nagrság szeriut 250 150 és 1 frtet. Orizze mag mindenki ezen hirdetésel, mert ritkán fog megjelenni. Tessék a címre pontosan ügyelni! mert másközlöben felelősséget nem vállalhatunk. Első amerikai „OJA“ vállalat, Bécs, IX. Währingerstrasse 18 I. emelet.

3314. fig. 1902. **HIRDETÉMÉNY.** Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező „Barossiget“ vendéglő, 1903. év január 1-től—1908. december 31-ig terjedő hat évre 1902. év október hó 11. napján d. e. 10 órakor a város-ház kis tanács termében tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adni. Kikiáltási ár 1200 (egyezerkét-száz) korona évi bér, mely összeg 10%-át tartozik vállalkozó az árverés megkezdése előtt, a polgármester kezéhez letenni s a legnagyobb ajánlat tevő az árverés befejeztével ezen összeget 1/4 évi bérösszegre azonnal kiegészíteni. Tartozik bérllő az évi bérösszegegen felül a bérlet tárgyát képező épületek után mindennemű közterheket viselni a tűzbiztosítási díjat a városnak megtéríteni és az épületeknél a belső javításokat s tisztogatást eszközözni. A többi részletes feltételek Fülöp József v. aljegyzőnél a hivatalos órák alatt betekinthetők. Zalaegerszeg, r. t. város tanácsának 1902. szept. 17-én tartott tanácsüléséből. **NÉMETH,** főjegyző. **VÁRHIDI,** polgármester.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT,
 aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az
„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR”
 KECSKEMÉTEN.
ÁRJEGYZÉKE INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

TARTOS SZACHTALAN
 Eredeti üveg 80 krtól 1 ftr 20 krtig.
 AZONNAL SZARAD
 Minden előbbi márt előf.
 AVALÓDI
Christoph-Lak
 A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a március alatt is használtassanak, mivel a kellenemlen szag és a lassú ragadás azonnal, mely az olajfestéknek és az olajlámpák szájára, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló neves tárggyal feltörhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Még kell különböztetni:

színezett szobapalló-fényábrát, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték főt be a pallót a egyáltalán fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen hirtől minden folt, korábbi mázolás stb., van azután
 (tisztá fénymáz (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre a olajfestékkel már bemáztolt egészen új pallókra való.
 Csak fényt ad, engedőve nem lódi el a fennmaradt. Parafaszag körülbelül 35 négyzet mtr. (két közepes nagyságú szobára való) 5 ftr 90 kr., vagy 9 l. márká.
 A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamintások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégne s a gyártmány sokféle mázolású a hamisítják, a sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozza forgalomba.
 Kapható Nagykanizsán NEU & KLEIN cégnél.
PARQUET-FÉNYMÁZ Christoph Ferencőtől.

14214. szám.

902.

Pályázati hirdetés.

Nagykanizsa rendezett tanácsa város I.—V. kerületében az üresedésben levő római katolikus kántori állásra pályázat nyitattik.

Az állással 2400 korona évi fizetés és a szokásos stóladij van összekötve, köteles azonban saját költségén egy zeneképzett segédet tartani, templomi zene és énekkart szervezni, tanítani és fenntartani, ezeknek helyiségéről saját-jából gondoskodni.

A pályázók tartoznak róm. kath. vallásukat, kántori teendőkre való képesítéseiket, valamint zeneképzettségüket okmányokkal igazolni.

A pályázók zene és énekpórákat adni kötelesek, ennek határidejéről külön értesítés fog kiadani.

A megválasztott kántor szerződéses alkalmazottja lesz a városnak, a szerződési pontozatok a város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt bárki által betekinthetők és lemaszolhatók.

A próbához az utköltés csak a megválasztott kántornak fog megfizettni.

A pályázati kérvények Nagykanizsa rendezett tanácsa város iktató hivatalába 1902. évi október hó 25-éig lesznek beadandók, a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1902. szeptember hó 6-án.

VÉCSEY,
 polgármester.

Heim féle
MEIDINGER KÁLYHÁK
 A felfaláló
 DR. MEDINGER TANÁR ÁLTAL
 kizár. jogositott gyára.
 CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
HEIM H.
„Hestia”-kályhák
 HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
 TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az itt óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN, MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET. Szellőztetési berendezések, MINDENMÉ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK. Legjobb referenciák. - Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR
 EREDETIEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.
 BÉCS, OBÉR-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Csak Globus
 tisztító kivonattal tisztítsunk
 Arany éremmel kitüntetve
 Párisi világkiállítás 1900.
 Arany érem Bécs 1902.
 Mindenütt kapható.
 Doboza 10, 16 és 30 fillér.

Jó és olcsó órák, 3 évi jótállással privát vendékek
KONRAD JANOS
 órágyára
 arany, ezüst és ezeres árak szállító-háza
 BRUX (Csehország)
 Jó nikel-rem-óra 150 s. 75.
 Valódi ezüst-rem-óra fr. 5.80.
 Valódi ezüst lánc fr. 1. 20.
 Nickel órák fr. 1.95.
 Cégen a cs. és k. birodalmi címerrel van kitüntetve, számlatlan arany, ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban.
 Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Férfiak ingyen kapnak.
 olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldású könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kaptak mindazok a kik érte irnak. Ez a legbizalmasabbról esodorvosság, mely megmentett ereket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfiüregben szenvednek. Ez okból elhatározta az íntezet, hogy egy ingyen orvosságot magyarországi könyvvel együtt mindekinél ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyítható, a mitadások a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfiüregben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredményt nyújtja, az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat. Siate Medical Institutnak az által jelzett címre, a hönnek a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azok a kik megmenteni, a kite kerülés céljából az otthonukat nem hagyhatják át. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kívétlen nem tesz. Mindenki írhat ezre bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordulvált egy ingyen orvosságot megkap magyarázó könyvvel együtt. Ilyen még ma. A csomag egy szíjben van becsomagolva, hogy a tartalom el ne fogja megmúlni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Electron Building, Fort Wayne, Ind. America. A levelek mindig bérmentestendők.

Z. K. 92. **MOLL SEIDLITZ POR**
 Csak akkor valódiak, ha mind egyik doboz Moll A. védjegyet és aláírást tüntet fel.
 A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatású a legmakacsabb gyomor- és al- testbántalmak, gyomorgörzés és gyomorhív, rögtön szűkítődé, májbanáalom, vér telülés, aranyér és a legkülönbözőbb máj betegségek ellen, a jóték háziásernek óvítzodek óta mindig nagyobb életörzést szereztek. — Ara egy leposztelt eredeti doboznak 2 kor.
Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SO
 Csak akkor valódi, ha mind egyik üveg MOLL A. védjegyet tüntet fel és „A. Moll” feliratú ónoattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevesítésen mint fajtájelölő jelölést bevezették az er közvény, csak és a megjelés egyéb követelményeinél logikusabból népszer. — Egy üvezt eredeti üveg ár 1 kor. 80 fill.
MOLL Gyermek szappanja.
 Legjobb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappan a tör okozó ápolására gyermek és felnőttek részére.
 Ara darabonként — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.
 Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.
F o s z é t k ü l d é s
 Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.
 Vidéki megrendelések naponta postánkatánvt mellett teljesítetnek.
 A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
 Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka
ZICHY MIHÁLY ALBUM.
 A Pesti Napló, amely eddigéle Madách Ember tragédiáját, Arany balladát Zichy Mihály képpel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelemét stb. albumba foglalva és legutóbbára a Költők Albumát adta olvasóinak karácsonyi ajándéka, az idén az eddigéle is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvtárcsón is ritkaság számba menő díszművet, a Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékul.
 Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglal gyűjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban. Zichy Mihály világhírű művészi természetének legjavát, legszebb festményeit és rajzait megláthatjuk a Zichy Mihály Albumon, melynek mind egyikekhez legkülönbözőbb esztétikusalk és műnégvény műlapon, bírónak irnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színyomású lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.
 A negyven pompás műlapot, a kitérő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes foglalja gyönyörű rajzát, valamint Zichy rajza után készült gazdag bekötésű tábla díszes kötetbe.
 A Pesti Napló e nagyszabású díszművet az Athenaeum állítja ki a Zichy Mihály Albumot, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 30 korona, a »Pesti Napló« új kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfuzója. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megvászártas nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók
 folytonosan ható kétfés emelgető szerkezettel, és nyomóról szabályozóval.
 A munka képeség 22", nagyobb mint bármely más sajtónál.
Hydraulikus sajtók.
Szőlő és gyümölcs zuzók
 és bogró morzsolók.
 Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.
 Szőlő és gyümölcs őrők. Aszalt készülékek gyümölcs és főszelők aszálásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezeti szabad önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permesterek.
A legjobb vetőgépek
 Mayfarth Ph. és társa legjobb szerkezetű
„AGRICOLA”
 (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség aszálásra, vágókörökkel nélkül, doboson vagy síkon, a legkülönböző járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által ténnek ki.
 A lehető legnagyobb munka, 135- és pénsmegtakarítást teszik lehetővé. Különböző méretű szőlő- és szőlővessző- kész beszállásra, kukorica morzsolók, csapigépek, jargányok, gabonaszekták, traktorok, évi hámozók és hámozókban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmasság mellett gyártanak és szállítanak.
MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
 gazdasági gépjárat, vasöntvények és vasbarmormotok
 Alap. 1872. BÉCS, II/1. Taborstrasse 71. 850 munkés.
 Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
 Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárultók kerestetnek.